

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

TREČIADENIS — WEDNESDAY, KOVAS — MARCH 5, 1980

Nr. 54

Blaivybės sąjūdis

Lietuvoje pamažu kyla blaivybės sąjūdis. Vyskupai bei vyskupijų valdytojai ir dauguma kunigų 1980 metus skelbia blaivybės metais Lietuvoje. Paskutiniu metu paraginimas į blaivybę parašė Kauno ir Vilniaus vyskupijos valdytojai. Paskutiniu metu paraginimas į blaivybę parašė Kauno ir Vilniaus vyskupijos valdytojai. Paskutiniu metu paraginimas į blaivybę parašė Kauno ir Vilniaus vyskupijos valdytojai.

tose puikiojasi gražiausiomis etiketėmis papuošti alkoholiniai gėrimai. Veikia nelegalūs restoranai ir parduotuvės, kur bet kurio paros metu, pridėjus antkainį, gausi alkoholinių gėrimų. Parduotuvėse alkoholiniai aptarnaujami be eilės. Atėję nusipirkti duonos, maisto prekių turi laukti eilės. Šviesto ne visada galima gauti. Žibalo ištaisais metais nėra parduotuvėse. Visai kita padėtis su alkoholiniais gėrimais. Nėra tokios dienos, kad alkoholinių gėrimų nebūtų parduotuvėje.

Džiugu, kad matosi prosvaitę. Kunigai įvairiausiais būdais kovoja su girtavimu. Yra žmonių, kurie anksčiau buvo stipriai išgeria, o dabar nė lašo neima į burną. Laikas Lietuvai pakilti iš alkoholio liūno, — baigia laišką mūsų klausytoja.

Sunku kovoti su girtavimu, — rašo viena mūsų klausytoja. — Parduotuvėse matomiausiose vietose

SIŪLO PASKELBTI KAINŲ KONTROLĘ

Planuoja varžyti vartotojų kreditą

Washingtonas. — Prezidentas Carteris jau nuo praėjusio penktadienio tariasi su vyriausybės ekonomistais kaip kontroliuoti infliaciją, kuri sausio mėnesį pasiekė metinį 18 nuos. lygį. Vis daugiau kalbama apie algų ir kainų kontrolę. Kandidatas į prezidentus sen. E. Kennedy siūlo šešių mėnesių kontrolę, už ją pasisako ir respublikonas sen. Howard Baker. Kainų ir algų užšaldymą rekomendavo sen. Henry Jackson. Net ir sen. William Proxmire, kuris visada pasisakė prieš kainų kontroliavimą, nes jis niekad praityje nepasiekė savo tikslų, šį kartą žada svarstyti kontrolę klausimą. Jo žodis svarbus, nes jis vadovauja senato bankų komitetui.

Prezidentas Carteris įsakė visiems vyriausybės departamentams sumažinti savo išlaidas. Departamentų pareigūnai dirbo ilgas valandas visą savaitę, kol nusprendė, kur ir kiek būtų galima išlaidas apkarpyti.

Pirmiausia vyriausybė gali apskinkinti vartotojų kreditą. Amerikiečiai, nežinint naftos, energijos ir įvairių prekių kainų kilimo, nesivaržo pirkti skolon. Per paskutinius penkerius metus Amerikos įsiskolinimas pasiekė 230 nuos.

Prezidentas Carteris laikina atmeta algų ir kainų kontrolę.

Kritikavo Schmidtą dėl nuolaidų Maskvai

Bona. — Vakarų Vokietijos parlamente opozicijos krikščionių demokratų partijos vadovas Helmut Kohl kietai kritikavo kanceljerį Helmut Schmidtą už nuolaidžiavimą Sovietų Sąjungai. Jis prikišo, kad vyriausybė nepasidėjo prie Amerikos sankcijų Sovietų Sąjungai, neparemia prezidento Carterio siūlomo Maskvos olimpinį žaidimų boikoto, nors Amerika viena garantuoja Vokietijos saugumą.

Kanceleris, atsakydamas į Kohl kalbą, pasakė, jog solidarumas su Amerika yra vienas dalykas, o rūpinimasis V. Vokietijos interesais — kitas. „Siekiant apie lojalumą nėra jokio tikslo, mes su Amerika ieškome bendro atsakymo į Afganistano invaziją“, pasakė Schmidt.

Jei kainos ir būtų užšaldytos trumpam laikui, patirtis rodo, kad kontrolė atšaukus, kainos visada pašoka ir dažnai pasieja buvusį lygį. Prezidentas parašė laiškus 500 didžiausių Amerikos biznio bendrovių vadovybėms, išspėdamas jas nekelti kainų, tikintis kontrolių. Kai kurios plieno bendrovės praėjusią savaitę pakėlė plieno plokščių kainą, nors rinkoje jų pakeičiamas dėl nuosmūgio automobilių pramonėje yra sumažėjęs. Spėjama, kad bendrovės bijo kainų užšaldymo ir jo laukdamos iš anksto pakėlė kainas.

Blogiausia, kad šie metai yra rinkimų metai. Bet koks ekonominis suvaržymas gali atsiliepti balsavimo dienai. Prezidentas Carteris svarsto gan kontroversinę pasiūlymą suvaržyti vartotojų kreditą. Kad būtų sunkiau pirkti prekes skolon, siūloma padidinti mėnesinius mokėjimus, siūloma padidinti pradinį įmokėjimą (deposit) didesniems objektams, kaip namams, automobiliams. Vartotojas turėtų greičiau išmokėti skolą už prekes, mokėdamas didesnius nuosimčius. Ekonomistai, kurie siūlo naujas kredito taisykles, nurodo, kad nauji nuostatai liestų tik naujus pirkinius, atėitės įsiskolinimą.

Kainų kilimas privertė net ir tokias konservatyvias institucijas, kaip ekonomistų „Business Week“ žurnalas pasisakyti už laikiną, 6 mėn. kainų ir algų kontrolę.

Kolumbijos teroristų ryšiai su Maskva

Bogota. — Kolumbijos teroristų „Movimiento de 19 Abril“ šaltiniai teigia, kad jie neturi ryšių su Maskva ar kitomis komunistinių valstybių sostinėmis, tačiau žinios apie Dominikonų ambasados užpuolimą ir įkaitų pagrobimą sako, kad toje ambasadoje svečiavosi Sovietų ir kitų komunistinių šalių ambasadoriai. Jie visi išėjo anksčiau ir netrukus po jų išėjimo teroristai puolė ambasadą. Aiškina, kad komunistinių atstovų diplomatai vyko į Rytų Vokietijos ambasadą, kur buvo naujo ambasadoriaus banketas, tačiau įtariama, kad teroristai buvo painformavę komunistinius diplomatus, kad jie laiku pasišalintų.

Afganistano sukilėliai pietinėje krašto dalyje, netoli Irano sienos, susigrupavo naujiems puolimams. Britų „Observer“ skelbia, kad sovietų helikopteriai apsaudo kaimus netoli vieškelio tarp Kabulo ir Kandaharo. Nuotraukose matomi sukilėliai, kiti ant žirgų, atvykę iš Irano, kur jie slapstėsi nuo sovietų puolimų. Korrespondentas rašo, kad apie 80 nuos. kaimų prie vieškelio į Kabulą yra sugriauti. Žuvusių tarpe mažai vyrų, daugiau moterų ir senelių.

Bandė sutrukdyti kelionę į mėnulį

Išaiškino sovietų KGB pulkininką

Washingtonas. — FBI, kaip vakar pranešta, supažindino spaudos atstovus su sovietų šnipu, KGB pulkininku, kuris ilgus metus šnipinėjo Kanadoje, Amerikoje ir Vakarų Europoje. Amerikon jis atvyko 1969 m. iš Kanados ir vadinosi Rudolph Albert Hermann. New York'e jis gyveno su žmona ir sūnum ir vertėsi fotoaparatų amatu gan sėkmingai. Pulkininkas Hermann buvęs politinis šnipas, pranešėndavęs sovietams apie JAV rinkimus, Kongreso debatus, atskirus asmenis. Dažniausia jam buvo pavedami ryšiniai uždaviniai. Jis perduodavo kitiems šnipams dokumentus, pinigų, instrukcijas. Per 11 metų jis daug važinėjo po Ameriką ir Kanadą. Atvyko jis pasivadinęs Vakarų Vokietijos emigrantu.

Sugautas FBI detektyvų. Hermann pažadėjo dirbti, kaip dvigubas agentas, kartais siūdamas į Sovietų Sąjungą neteisingas žinias. FBI nutarė jį „atidengti“, jis bus slapiai apgyvendintas kitoje vietoje ir turės kitą pavardę. Pasikalbėjime su spauda jo balsas buvo elektriniu būdu pakeistas ir jis kalbėjo už stiklinio barjero, kad nebūtų atpažintas. Įdomiausias jo uždavinys buvo sutrukdyti amerikiečių astronautų kelionę į mėnulį. Maskva jam atsiuntė instrukcijas, kaip sustabdyti Apollo erdvėlaivio skridimą. Pagal Maskvos instrukcijas, jis parašė laišką erdvės tyrimų administracijai, sakydamas, kad erdvėlaivyje įvyks nelaimė, nes padaryti sabotazo veiksmai. Tą laišką jis specialiai pasiuntė iš Atlanto. Laiškas turėjo atrodyti, lyg jis pasiųstas erdvės tyrimų centro mokslininko. Nežiūrint to laiško, erdvės kelionės vyko pagal planą.

Atsiradus įtampimams santykiuose su Sovietų Sąjunga, padidėjo ir šnipų sugavimo atvejai. Neseniai Japonijoje buvo išaiškintas skandalas, kuris priverstė pasitraukti štabo viršininką ir 10 karininkų nubausti. Japonijos atsargos generolas pardavinėjo karines paslaptis sovietų ambasados karininkui.

Sausio 21 d. Kanada ištrėmė tris sovietų diplomatus, kurie šnipinėjo Amerikoje ir Kanadoje. Prancūzijoje ištrėmė sovietų prekybos tarnautojus Maršelio uoste, Naujoji Zelandija ištrėmė sovietų ambasadorių. Ispanija — ambasados antrąjį sekretorių.

Satelitai stebi sovietų dalinius

Washingtonas. — „U.S. News and World Report“, rašydamas apie Amerikos žvalgybos satelitus veiklą Afganistane, tvirtina, kad kameros iš 100 mylių erdvėje nuotraukuoja sovietų tankų ir šarvuotųjų ženklus ir numerius. Iš jų sprendžiama, kokie daliniai yra Afganistane. Suskaičiuojama ir kiek tų dalinių. Kai kurie satelitai „girdi“ ir seka sovietų dalinių pasikėlimus, radijo ir radaro signalus.

Žurnalas sako, kad „akys ir ausys“ puikiai žino, kiek yra Afganistane kareivių, tačiau negali atsakyti: kodėl? Ar norima tik apsaugoti prosovietinį režimą Kanadoje ar turima intenciją įjungti Afganistaną į sovietų imperiją, kaip po II-jo Pasaulinio karo buvo padaryta su Baltijos valstybėmis, baigia žurnalas.

Prancūzijos prezidentas Giscard d'Estaing bendrume su Kuvaite vyriausybę pareiškė pripažįsta palestiniečiams laisvo apsisprendimo teisę. Tai naujas posūkis Prancūzijos politikoje, nes anksčiau ji reikalavo tik Palestinos pagėlimams prieglaudą ir aprūpinimą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Irano prokuroras kreipėsi į užsienio reikalų ministeriją, reikalaujamas perduoti jam JAV ambasadoje laikomą diplomata Victor Tomseth, kuris turėtų ryšius su slapta Forgham organizacija, kurios septyni nariai buvo pirmadienį sušaudyti už priešrevoliucinę veiklą.

— Afganistano prezidentas Karmal paskelbė reikalavimą, kad visi sukilėliai padėtų ginklti ir dirbti valstybės ateidai. Mugabė pagrasino, kad baltiešius išbegėjus, jis bus priverstas kviesti patarėjus iš socialistinių valstybių.

— Labai sušvelnines prieš rinkimus savo retoriką, Mugabė žadėjo nenacionalizuoti baltųjų ūkių ir pramonės įmonių, sakydamas, kad jo socializmas bus derinamas su Rodezijos ypatinomis sąlygomis, bus pragmatiskas. Nežiūrint mano gerų ryšių su Sovietų Sąjunga, aš išlaikysiu būsimą Zimbabvę nesurįšiusių šalių bloke, žadėjo Mugabė.

— Buvęs prezidentas Gerald Ford, bandydamas sugrįžti į prezidentūrą, paskelbė, kad jis tuoj paskirtų valstybės sekretoriumi Henry Kissingerį. Kai kurie mano, kad Kissingeris būtų prezidentui našta, ypač santykiuose su revoliucine Irano vyriausybe.

— Libijos užsienio reikalų ministerija apkaltino Tunisą dėl pablogėjusių kaimyninių santykių. Arabų Lygos konferencija nepatenkino Tuniso reikalavimo pasmerkti Libiją.

— Kanada ir Sovietų Sąjunga tęsia derybas dėl nuostolių Kanadai atlyginimo. Kanada nukentėjo, kai 1978 m. sausio mėn. jos teritorijoje nukrito sovietų erdvės satelitas su branduoliniu motoru. Sovietai vis nesutinka apmokėti išlaidų.

— Libano dešiniųjų krikščionių vadas majoras Saad Haddad, kurį ginklais remia Izraelis, pareiškė, jog Libane prasidės kovos, kai sirai atitrauks kariuomenę.

— Kinijoje, Tientsin mieste nuteisti 36 asmenys už nusikaltimus padarytus Kultūrinės revoliucijos metu.

Mugabė laimėjo Rodezijos rinkimus

Netikėtas komunistinės grupės pasisėkimas

Salisbury. — Rodezijos demokratiniuose rinkimuose aiškia daugumą parlamente laimėjo marksisto sukilėlių vado Robert Mugabės partija. Ji 100 atstovų parlamente turės 57 vietas. Kitas sukilėlių vadas Joshua Nkomo gavo 20 atstovų. Pagal Londone pasiektą susitarimą anksčiau buvo išrinkta 20 baltųjų, buvęs premjeras, vyskupas Muzorewa gavo parlamente tris atstovus.

Rinkimų rezultatai daug ką nustebino. Buvo laukiama, kad jokia partija daugumos nelaimės, tuo atveju premjero paskyrimas būtų priklausęs nuo britų gubernatoriaus. Jis jau buvo įspėjęs, kad premjeru gali tapti ir politikas, neturįs daugiausia atstovų. Tokį premjerą būtų rėmę Rodezijos baltieji atstovai.

Gubernatorius Soames, kariuomenės vadas gen. Peter Walls ir pats Mugabė ragino Rodezijos gyventojus nesigriebti smurto veiksmų, rinkimų rezultatus priimti, nežiūrint ar jie patinka ar ne. Gen. Walls pareiškė, kad karinės jėgos išlaikys tvarką. Visi, kurie ją ardyt, bus greit, efektingai ir, turį priidėti, su entuziazmu, sutvarkyti, pasakė generolas.

Mugabė, kuris tikėjosi tapti premjeru, jau prieš rinkimus pažadėjo, nuramindamas baltuosius, palikti tą patį kariuomenės vadą. Jis įtikinėjo baltuosius nebėgti iš Rodezijos, likti ir dirbti valstybės ateidai. Mugabė pagrasino, kad baltiešius išbegėjus, jis bus priverstas kviesti patarėjus iš socialistinių valstybių.

Labai sušvelnines prieš rinkimus savo retoriką, Mugabė žadėjo nenacionalizuoti baltųjų ūkių ir pramonės įmonių, sakydamas, kad jo socializmas bus derinamas su Rodezijos ypatinomis sąlygomis, bus pragmatiskas. Nežiūrint mano gerų ryšių su Sovietų Sąjunga, aš išlaikysiu būsimą Zimbabvę nesurįšiusių šalių bloke, žadėjo Mugabė.

Amerika nenorėjusi pasmerkti Izraelio

Washingtonas. — Baltieji Rumai paskelbė, kad JAV balsavimas JT Saugumo Taryboje buvo klaida, įvykusi dėl komunikacijos stokos. Ambasadorius Henry McDonald balsavo kartu su arabais prieš žydų sodybų steigimą okupuotose žemėse. Tas balsavimas buvęs teisingas, tačiau rezoliucijoje buvo ir žodis „Jeruzalė“, kurį įrašyta tarp okupuotų teritorijų. Šiame klausime Amerika turinti kitą nuomonę.

Komentatoriai pripažįsta, kad Amerika pirmą kartą balsavo prieš Izraelį, anksčiau panašiuose balsavimuose Amerika susilaikydavo. Jau dieną prieš balsavimą „New York Times“ rašė, kad Amerika pasirodusi susidėti su arabais pasmerkti Izraelį, nors jo ambasadorius Evron keliskart stipriai apeliavęs susilaikyti nuo balsavimo.

Egipto užsienio reikalų ministeris Boutros Ghali pagyrė JAV balsavimą ir išreiškė viltį, kad Izraelis atšauks savo naujų sodybų planus ir netrukdytų gyventojų taiką.

Rodezijos rinkimus stebėjo apie 200 užsienio svečių. Britanijos rinkimų komisinerius Sir John Boynton paskelbė, kad nežiūrint kai kurių prasižengimų, rinkimai buvo laisvi, demokratiški. Rinkimų lapai po sušaukimo bus išgabenti į Britaniją ir ten sunaikinti, kad nekask Rodezijoje nenukentėtų dėl savo balso atidavimo vienam ar kitam kandidatui.

Kad žmonės nebalsuotų kelis kart, ant balsuotojo rankos buvo užtepamas bespalvis chemikalas, kuris buvo pastebimas tik ultravioletinėje šviesoje. Mugabės šalininkai kaltino Muzorewos pareigūnus, kad tie plovė chemikalą su Coca Cola. Mugabė bandė demonstruoti viešai, kaip Coca Cola chemikalas nuplauna, tačiau ta demonstracija pasibaigė nesėkmingai, nes Coca Cola dažų nepašalino.

Rinkimus stebėjo pasiuntiniai iš 11 britų bendruomenės kraštų, buvo atvykę 10 Britanijos parlamento narių grupė ir iš JAV — Freedom House delegacija. Jos narys, prof. Howard Penniman pasakė, kad rinkimuose buvo netobulumų, tačiau visur jų pasitaiko, o ypač tokioje išsivystančioje šalyje, kaip Rodezija. Rinkimai būtų kitaip vykę, jei prieš juos būtų buvę taikos metai, o ne penkeri karo metai, pasakė profesorius.

VL Česiūnas Vilniuje

Frankfurt — Vakarų Vokietija. — Vasario mėn. 27 d. Vakarų Vokietijos radijas pranešė, kad VL Česiūnas nenusižudė, bet dirba ir gyvena Vilniuje. Pasikalbėjimą su juo padarė televizijos atstovas Bendnarzyk, parodant lietuvių sportininką, vaikščiojantį Vilniaus m. gatvėmis bei jo kambaryje Vilniuje. Vienuolio g-vė Nr. 14. Vokietijos atstovo klausimai buvo verčiami į rusų kalbą ir VL Česiūnas atsakymai buvo taip pat rusų kalba. (Pirmame pasikalbėjime vertėjas buvęs lietuvis). Vokietis pranešė, kad VL Česiūnas grįžęs laisvu noru, tačiau užklauso — kas jam pagelbėjo išvykti iš Vokietijos — televizijos atstovas taip ir negavęs atsakymo. Lietuvis sportininkas esąs pašalintas iš kariuomenės ir dirbęs trenerio darbą Vilniuje. K. B.

— Komunistiniai teroristai Salvadore apšaudė minosvaldžiais kariuomenės štabo būstinę Ciudad Dalgado priemiestyje, kur kareivinėse laikomi 500 kareivių.

— Pirmadienį Kanadoje oficialiai pareigas perėmė naujai išrinktas premjeras Trudeau. Atvykęs į gubernatoriaus įstai-gą Trudeau pareiškė reporteriams: „Šiandien paskutinė mano laisvės diena“. Naujoje vyriausybėje bus 32 ministrai.

KALENDORIUS

Kovo 5 d.: Teofilis, Gerasina, Vydotas, Giedrė.
Kovo 6 d.: Marcijonas, Rožė, Novilas, Raminta.
Saulė teka 6:21, leidžiasi 5:44

ORAS

Apsiniaukę, vėjauta, laukiama sniego ar lietaus, temperatūra dieną 30 l., naktį 20 l.

SKAUTYBĖS

GLOBALIA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja skt. Irena Regienė, 2632 W. 65th St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas 476-7089

22-JI MUGĖ CHICAGOJE

Dvidešimt antroji Chicago skautų mugė Kaziuko mugė jau praėjusi. Įvyko ji praėjusį sekmadienį, kovo 2 d., Erdviame ir švetingame Jaunimo centre, su traukdamas tūkstantines lankytojų minias, susidomėjusias šiuo neeiliniu metiniu įvykiu.

Mugės atidarymas įvyko 10 val. ryto. Atidarymui vadovavo LSS Nerijos jūrų skautų tuntas. Mugę atidarė Lietuvos generalinė konsule Chicagoje s. Juzė Daužvardienė.

— Sveiki atvykę Kaziuko mugėn! — skambiu šūkiu atidarymui atvykusią konsulę ir skautų vadovėles narių pasitiko kelios dešimtys Nerijos tunto udryčių.

Nerijos tunto tūtininkė Chicago skautų — skautų vardu pasveikinusi svečius, pakvietė konsulę atidaryti mugę. Konsulei s. J. Daužvardienei perkirpus kaspiną, udrtytus paleido tautinių spalvų balionus su užrašu "Kaziuko mugė" ir žūkiu: — Kviečiame, prašom svetelius, aplankyti skautelius, mugę dvidešimt antroji pakvietė svečius apžiūrėti mugę.

Konsulė lydimas Nerijos tunto tūtininkės j. ps. Aldonos Veselienės, LSS Tarybos pirmininko v. s. Sigitos Miknaičio, ASS pirmininko s. dr. Raimundo Striko, buv. LSS vyr. skautininkės v. s. Malvinos Jonikienės, JAV Vidurio rajono vado v. s. Zigmo Jauniaus, rajono vadeivų — j. v. s. Aldonos Gasnerienės ir S. Romo Rupinskio, LSS Kontrolės komisijos pirm. v. s. Vaeolovo Tallat — Kelpso, buv. LSS Tarybos pirm. v. s. Edmundo Korzono ir "Skautybės Kelio" redaktoriaus j. s. Irenos Regienės, pradėjo skautiškų vienetų paviljonų lankymą.

Nerijos tuntas pasitiko svečius su dovanėlėmis — konsulei įteiktai meniškai siuvinėta Vytis, o kitiems svečiams — prisiminimui įteiktas iš medžio išpauštas būrinis laivelis su įdeiginta Kaziuko mugės data. Ir kiti tūntai svečių laukė su dovanėlėmis — saldžiomis Kaziuko mugės širdelėmis, pavasarių karklo "kačiukų" šakomis, o akademikai — visus papuošdami riestinių virtinėmis.

Garbės svečiams apžiūrėjus mugę, pro paviljonus su daina pražygiavo Nerijos, Kernavės ir Aušros Vartų skautų tūntai ir Lituanicos skautų tuntas, o pasakui juos salėn veržėsi gausūs mugės lankytojai. Suagustieji skubėjo prie prekystalių stengdamiesi būti pirmaisiais ir tuomi užsitikrinti galimybę didesniai įvairių grožybių pasirinkimui. O tu grožybių gausybę kiekvieno tunto paviljone — vienos už kitas labiau akį traukia, sunku būtų net išskaičiuoti jų gausybę. Visur dominuoja medžio dirbiniai — Vytis, degintos ir pieštos medinės lėkšės, paveikslai, koply-

tėlės, žvakidės. Kiekvienas tuntas jų turi, bet kiekvieno kitokios, skirtingos. Gali rinktis pagal skonį. Yra ir kitokių rankdarbių — kaišyčių pagalvėlių, servetėlių, viena — kita tautinė lėlytė, gėlių gyvų ir dirbtinių, kimštų žaislų. Nerijos tunte akį traukia meniškos keramikos vazos, dailios žvakidės. Aušros Vartų tuntas siūlo puikias koplytėles, gražias lėkštes. Prie Kernavės tunto prekystalio iš tolo kviečia ilgakaklės paukštės, o priartėjus, pamatai gausybę įvairių meniškų namams papuošalų. Lituanicoje šiemet, tur būt, gausiausia iš medžio piauštytų paveikslų, įdomūs tautiniai motyvai sukurta laikrodžiai ir kt. Ak, kur čia viską išskaičiuoti.

Mažųjų minios apstojusios laimėjimų lentynas — visi bando savo laimę už iš tėvelio išprašytą dolerį tikėdamiesi laimėti numatytą daiktą. Bandau savo laimę ir aš traukdama bilietėlius iš stiklinio Aušros Vartų tunto loterijoje tikėdamasi laimėti kimštą žalią varlę, kuri vienos jaunos vadovės teigimu, pabučiaus pavirstų į dailų princą. Deja, nelaimiu nei užburto princą, nei ko kito. Vilkiukų įkalbėta bandau laimę Lituanicoje — laimiu sau saldinių, kuriuos čia pat padalinu besišvaistantiems vilkiukams.

Prie akademikų kiosko buriasi spaudos ir literatūros mėgėjai stengdamiesi įsigyti vėliausiai išleistų lietuviškų knygų, plokščių, vaikų literatūros. Ypač iš toliau atvykusiems gera proga apsirūpinti knygomis. Prekyba čia gyva, be derybų.

Apžiūrėję paviljonus ir apsipirkę lankytojai ieško ramios vietelės pasilsėti ar su seniai bemaitytu draugu, giminaičiu pasimaityti, pasikalbėti. Galimybė ir tam nemaža, nes pirmame aukšte gau su kavinę, visos jaukiai ir įdomiai įrengtos, visur vilioja puikūs turtai ir malonios kavos kavos. Tik užėik, vaišinkis ir svečiuokis. Besivašinančių ir besišnekučiuojančių netrūksta. Svečiai maloniai vaišinami skautininkų draugovės ir skautininkų ramovės kavinėje. Čia dar galima įsigyti pagalvėlių, mežginių ir kitokių rankdarbių. Kernavės tunto "Birutės dvare" Birutės draugovės sesės gražiai patarnauja svečiams, kurių akis traukia įdomiais ūkiu vaizdais išpuoštos sienos. Neskoninai tik atrodo ir su dvaro vardu nesiderino per visą kavinę nutiestos virtinės su padžiautais skalbiniais, na, bet tai vis jaunatviško išradin-gumo išdava. Aušros Vartų tunto kavinėje, papuoštoje žiemos ir slidinėjimo vaizdais, Aušrinės draugovės sesės, vadovaujant ps. Laimutei Rupinskienei, rūpestingai vaišina svečius. Toliau Nerijos tunto kavinė, kuri šiais me-

tais buvo skoningiausia ir įdomiausia. Ją puošiusios sesės gražiai pavyko sukurti pavasarinčio Vilniaus panoramą ir jaukią, giedrią atmosferą.

Antrame aukšte lankytojus vilioja daugiau kavinų — čia Kernavės tunto Dubysos draugovės paukštytės pavirtusios žvėreliais ir balerinomis kviečia svečius pas jas pasisvečiuoti. Nerijos tunto jaunosios gintarės savo atogrąžų salon atsilankiusius vaišina pyragaičiais, vaisių sultimis. Didžiausia jaunimui atrakcija akademikų Rio Grande kavinė, kurioje, kaip paprastai, sunku rasti tuščią kėdę. Prekyba čia gal ir neperdidžiausia, bet nuotaika draugiška, maloni. Čia susirinkę beveik išimtinai jauni ir vyresni akademikai šnekučiuojasi su seniai bemaitytais draugais. Čia sutikti teko ir buvusią cicerietę sesę Viliūnaitę, kažkada Australijoje paskaitę išvykusią, o akademikę sugrįžusią apsilankyti. Čia ir sesė iš Detroito, brolis iš Kanados... Smagu susitikti, pabendrauti.

Oro skautų kambaryje groja tranki muzika, vyksta kažkokia loterija, bet ir čia tiek prisirinkę skautų ir sesių, kad sunku kambaryn patekti. O ir muzika vyresniųjų nežavi.

Aušros Vartų tunto šatrijos draugovės kitame kambaryje įsistėjusios gerai veikiantį sagių "bizinį". Čia pagal savo nupieštą modelį gali už dolerį įsigyti emaliuotą sagę. Nemažas jaunų jų susidomėjimas. Kelios sesės rūpestingai ruošia projektus su įmantriais išrašytais "myliu". Kažin, kuris laimingas brolis pasi-puos šiomis sagėmis.

Nuo antro aukšto lipant žemyn, iš virtuvės sklinda malonūs kvapai, vilioja išalkusius mažuojančių centro salėn, kurioje įsistėjusios Kernavės ir Aušros Vartų tuntu valgyklos, kuriose platus pasirinkimas įvairių lietuviškų skanėstų. Ir čia visi stalai apstėti besistiprinančių.

Jaunimo centro kavinė šandienai virtusi Lituanicos tuntu kavinė. Čia malonios skautų kam-pytės, tos pačios, kurios rūpinasi skautų maitinimu stovykloje, vaišina gausius svečius.

Greta kavinės esančioje erd-vioje patalpoje pokšči šūviai — čia Nemuno laivo bebrai įsteigę ir taikinį šaudymo kambarį. Vadovų jūrų budžių Algio Mau-ruko ir dr. Algio Pauliaus priežiūroje jaunesnieji skautai bando pataikyti į taikinį — skardinėlę. Susidomėjimas nemažas, kaip ir džiūgavimai pataikius.

Kol viską apžiūri, pasivašini, su pažįstamais pasišnekučiuoji, ne nepajunti, kad laikrodžio rodyklė rodo trečią valandą. Arteja mugės pabaiga — į dėžutes rūpestingai kraunami neparduoti daiktai, ardomos lentynos, prekystaliai. Visų veiduose žymu nuovargis, bet malonios šypsenos rodo, kad ji buvo sėkminga.

Svečiai skirstosi, o komendantas v. s. Paronio priežiūroje tvar komos patalpos, šluojama didžioji salė.

Mugę pasibaigė, bet jos dalyviai — vadovai nejučiomis ruošia planus sekančiam ateinančiais metais remdamiems savo patyrimais, pastebėjimais ir gal kitiems nepasiekimais šiemetinėje.

Smagu buvo mugėje. Be abejo, susitiksim ir vėl dvidešimt trečioje, ateinančiais metais.

Lietuvos atsiminimai

Radžio Valanda jau 39 metus tar-nauja New Jersey, New York ir Con-necticut lietuviams!

Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. po-piet iš WEVD Stoties New York 1330 kl. AM ir nuo 7 iki 8 val. vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKUBAS STUKAS
234 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07060

TEL. — 753-5636 (201)

Lietuvos generalinė konsulė s. Juzė Daužvardienė pasirodusi atidaryti Chi-cagos skautų-čių Kaziuko mugę. Iš k. JAV Vidurio rajono vadeivė j. v. s. Aldona Gasnerienė, konsulė s. Juzė Daužvardienė ir Kernavės tunto "ma-munėlė" v. s. Ona Silinienė. Nuotr. Lino Meliaus

AUŠROS VARTŲ TUNTE

Aušros Vartų tunto skautės ir vyresnės skautės Vasario 16-ąją ir Susimastymo dieną paminėjo gra-žia sueiga Jaunimo centro mažo-joj salė, vasario 24 d.

Sueiga tvarkingai pravedė "Ne-ringos" d-vės draugininkė sl. As-ta Spurgytė — skautiška kukli, gabi ir pavyzdinga jauna vadovė. Dainuodamos 1976 m. tunto stovyklos dainą "Mano žemė" (J. Vaičiūnienės), į salę žygiavo draugovės stebimos LSS Tary-bos Pirmininko v. s. S. Miknaičio, "Kernavės" tunto tūtininkės ps. M. Utz, viešnių skautininkų ir tėvelių, kurių dauguma savo jau-nystėje irgi buvo skautai.

Po Lietuvos himno, draugovių atstovės uždegė žvakės pasakya-mos atainkama mintį —

"Dėgu geltoną žvakę, kuri mums primena jautų laukus, sody-bas ir saulės spindulius".

"Dėgu žalią žvakę, kuri mums primena šimtamečius ažuolus, pušų ošimą ir kibirkštį vilties".

"Dėgu raudoną žvakę, kuri mums primena laisvės kovas, mū-šy karus — savanorius, partizan-us".

"Dėgu baltą žvakę — susima-dymo. Junkimės mintimis ir dar-bais su viso pasaulio lietuviatėm skautėm".

Ypatingieji sueigos momentai buvo skautėjų ir skautininkų įžod-žiai ir vyr. skautėjų dovana jau-nimo centrui. Aštuonios sesės, tėvelių fotografuojamos ir naujų draugovių laukiamos, davė skau-

tės įžodį: R. Iešmantaitė, R. Beh-ringer, A. Kaminskaitė, V. Tam-kutė, R. Raudytė, D. Vasiliaus-kaitė, D. Parakininkaitė ir L. Šliažaitė. Pažangumo žymenių apdovanoja ps. R. Predkelytė, Vė-liavos žymenių — v. sl. J. Zubi-nienė ir Tėvynės dukros žymenių — v. sl. I. Ramanauskaitė, ps. L. Rupinskienė, ps. D. Brazdžiūnai-tė, ps. A. Izokaitienė, v. sl. B. Ta-mulynaitė.

I vieną bendrą, didžiulį ratą sustojo sesės ir broliai vadova skautininkės įžodžiai, kurį davė Rūta Miknaitytė — Ozers, Danutė Vakarė ir Giedrė Penčilyienė. Se-sė Danutė — pirmojo vyr. skau-čių įžodžio Aušros Vartuose prie-30 metų dalyvė. Sesė Giedrė — pernai sėkmingai vadovavusi Le-monto "Satrijos" skautėjų draugo-vei, o šiais metais paruošusi 5 se-ses vyresnės skautės įžodžius. Se-sė Rūta — nuo paukštytės dienų Aušros Vartų tunte, pavyzdinga skautė, stovyklautoja, vadovė, šiuo metu "Sutemų" būrelio na-rė.

Visų akys krypta į salės sie-ną. Ją dengia 12 - 10 pėdų kili-

ADOLFAS VENCLAUSKAS

KOVOJE SU MILŽINU

Knygos turinys paimtas iš oku-puotos Lietuvos gyvenimo, kuria-me aprašo tuometinius įvykius pro-vinciniame miestelyje ir jo aplyn-kėse kada vyko sunkios partizanų kovos su okupantais ir jų padė-jais.

Išleido Akademinių Skautų Sa-jūdžio Filisterių skautų sąjungos Worcesterio skyrius. 230 pusl. Kai-na su persiuntimu \$5.75. Illinois gyventojai prideda 25 ct. valsty-jos mokestio

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Illinois 60629

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiekėdieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekėdieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

TEL. — 476-2206

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavi-mas ir balansavimas. Stabdžiai. Dus-lintuvai. Išmetamieji vamzdžiai ir ki-ti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenume-ratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo ad-reso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumėra mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

• Administracija dirba kas-dien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taiso sa-vo nuožiūra. Nesunaudotų straips-nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel-bimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

mas. Įvairūs religiniai simboliai iša žiląją senovę su dabartiniu, su Išganymu, su gintariniais puslais ir net lietuvių skautėjų vardu. Vyr. skautėjų "Gabijos" d-vės draugininkė v. sl. Audra Kubiliūtė dėkoja sesei ps. dail. Adai Sutkivieni, kurios vado-vaujamoms ir globojamos vyresnės skautės šį kilimą siuvinėjo. Tai lovana Jaunimo centrui, kuria-me jos augo, mokėsi, skautavo ir ebeskautauja.

Skautėjų pasirodymas Vasario d. proga praėjo gana tyliai, nes susirgus pasirodusioms se-sėms, kitos dalyvavo be repetici-jos. Taip pat šios brangios šven-tės proga vyr. skautėjų draugovė

parasė laiškus į vergiją Nijolei Sadūnaitėi ir Biliui Gajauskui.

Prieš baigiant sueigą, visoms sustojus į ratą buvo pranešta apie skelbiamą skautėms rašinio, fotografijos konkursą tunto 30-sios sukakties minėjimo proga.

AN

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
DR.
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 69th Street, Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympe 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112

Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą.

Jūrų skautėjų vadovė j. s. Aldona Jovarauskiene ir j. ps. Vida Račiūnienė Kaziuko mugėje džiaugiasi Nerijos jūrų skautėjų tunto darbais. Nuotr. Br. Juodelio

UŽ LIETUVOS DIPLOMATIJOS TESTINUMĄ

Šių metų viduryje mes minėsimė labai skaudžią ir nemalonią suka-
tį — 40 metų, kai Lietuva neteko sa-
vo nepriklausomybės bei laisvės ir
tapo sovietinių rusų kolonija. Tai
labai nemalonus faktas, dėl kurio
visa lietuvių tauta jau keturias-
dešimtį metų sielojasi ir dėl savo
tautos laisvės kovoją.

Bet argi ligi šio laiko neišliko ku-
rių nors Lietuvos valstybingumo
žymių? Jų tiek yra. Pirmiau-
sia — pačioje Lietuvoje. Sovietiniai
rusai nesirijo formaliai paversti
Lietuvą kolonialiniu kraštu. Jie
oficialiai suteikė okupuotai sričiai
sovietinės „respublikos“ statusą ir
teises. Lietuva turi lyg ir tam tikrą
savivaldą, „ministrų tarybą“,
administracines įstaigas, net savo
„užsienio reikalų“ ministeriją. De-
ja, ji neturi jokio suverenumo, sava-
rankiškos valstybės požymio, yra
sovietinių rusų valdoma ir jų už-
sienyje atstovaujama. Lietuvą
valdo Maskvos skirti valdininkai ir
Sovietų Sąjungos komunistų par-
tijos patikėtinis (gubernatorius)
Vilniuje. Nors lietuvių kalba yra
respektuojama įstaigose bei mokyk-
lose, tačiau ji vis dėlto yra antra-
eilė — faktiškai visur vyrauja
„didžiojo brolio“ rusų kalba. Taigi
kalbėti apie okupuotos Lietuvos
suverenumą nėra bet kurio pagrin-
do.

Tačiau užsienyje yra tam tikrų
Lietuvos valstybingumo respekta-
vimo žymių. Pirmiausia daugelis
kraštų yra de jure Lietuvos oku-
pacijos nepripažinę, o kai kurios
valstybės daugiau ar mažiau for-
maliai pripažįsta, respektuoja
nepriklausomos Lietuvos atstovy-
bes bei konsultatus.

Prie tokių kraštų pirmoje eilėje
priklauso JAV-bės, niekada forma-
liai nepripažinusios Lietuvos oku-
pacijos ir nesustabdžiusios Lietu-
vos pasiuntinybės bei konsulatų
veiklos.

Tačiau laikas bėga. Per keturis
dešimtmečius daug kas pasikeitė.
Svarbiausia ėmė menkėti du didieji
Lietuvos pasiuntinybės faktoriai:
ėmė išmirti Lietuvos vyriausybės
skirti atstovai ir išsekti savo laiku
čia deponuotos Lietuvos valstybės
lėšos — aukso atsargose, kurios bu-
vo naudojamos mūsų diplomatijos
išlaikymui. Išliko rimtas pavojus,
kad dėl vienos, kitos, o gal ir dėl a-
viejų priežasčių mūsų diplomatinės
įstaigos Amerikoje negalės tęsti sa-
vo veiklos.

Kai tauta tėvynėje neturi gali-
mybės paremti Lietuvos diplomati-
jos užsienyje, tai šio darbo ėmėsi
mūsų išeivija. Čia nemaža pa-
satangų idėjo Vliskas, Lietuvos lais-
vės komitetas, Alta ir Lietuvių
Bendruomenė.

Malonu pastebėti, kad JAV LB
jau beveik dešimtį metų aktyviai
kėlė Lietuvos Diplomatines tar-
nybos klausimą Valstybės departa-
tamente. Jos pastangos davė gerų
vaisių. Prieitų metų rugsėjo 26 d.
didelis lietuvių draugas kong-
resmanas Charles Dougherty (res-
publikonas iš Pensilvanijos) ir
JAV-bių Atstovų rūmus įnešė įsta-
tymo projektą (HR Nr. 5407), kurį
priėmus Lietuvos Diplomatijos
tarnybai būtų kas metai skiriama
250,000 dolerių suma ir kuriuo būtų
patikrintas diplomatinės tarnybos
testinumas, leidžiant Lietuvos at-
stovui Washingtonė paskirti savo
ipėdinį.

Tačiau šis klausimas iš dalies iš-
sprendė kiek kitokių kelių. Kaip
jau buvo „Drauge“ 1980.II.15, 1
pusl.) pranešta, Valstybės departa-
tamentas nematė reikalo lėšas pa-
tikrinti įstatymo keliu. Jis pasi-
rinko kitą kelią. Pabaltijo skyriaus
vedėjas Thomas Lango vasario 13
d. painformavo LB atstovą
Washingtonė Algimantą Gurecką
ir Jungtinio Pabaltiečių komiteto
reikalų vedėją latv Janis Bolstei-

ną. Pabaltiečiams buvo pranešta,
kad Valstybės departamentas su-
tiko su dar buvusio JAV-bės turto
investavimu, kad jis nešėtų dides-
nes pajamas, kaip ligi šiol. Tokių
trijų Pabaltijo valstybių turty esą
ne tiek jau mažai ir iš jo gaunamų
pajamų užtektų pinigų išlaikyti
Lietuvos, Latvijos, Estijos diplo-
matines tarnybas neribotą laiką.

Vadinasi, ne JAV-bių izdas skir-
ia reikiamas lėšas, bet lėšos suda-
romos iš pačių Pabaltijo kraštų fon-
dų. O tai didelis ir labai svarbus
skirtumas. Pirmiausia, tokie fon-
dai neatiduodami Sovietams, an-
tra, Pabaltijo kraštų pasiuntinybės
išlaiko ne Amerikos izdas, bet pa-
tys Pabaltijo kraštai.

Tokiu Valstybės departameto
sprendimu galime pasidžiaugti.
Nors mes ne kartą esame pasisakę
prieš JAV-bių Valstybės departa-
mento puoselėjimą detente su So-
vietais ir prieš 1975 m. Helsinkio
konferencijos Baigiamąjį aktą, ta-
čiau sudarymą sąlygų gauti Pabal-
tijo valstybių pasiuntinybių išlai-
kymui lėšų iš seniau deponuotų
fondų galime tik sveikinti ir padė-
koti Lietuvių Bendruomenės atsa-
kingiems pareigūnams, kuriems pa-
vyko tokį laimėjimą pasiekti.

Tačiau klytumėm sakydami,
kad jau viskas laimėta. Iš tiesų lai-
mėta tikrai įstatyminio H.R. 5407
projekto pirmoji dalis — lėšų užtik-
rinimas. Tuo tarpu naujų asmenų
į diplomatinę tarnybą įvedimo klausi-
mas buvo paliktas atviru, parei-
gūno žodžiais — „dabar jis neak-
tualus“.

Su šiuo pareiškimu kaip tik ne-
galima sutikti. Priešingai, diplo-
matijos testinumo klausimas Lietu-
vai, Latvijai ir Estijai yra labai ir
labai aktualus. Kas iš to, kad
turėsime lėšų, o neturėsime savo
atstovų. Būtinai turime išgauti teisę
įvesti naujus asmenis, kurie
užimtų mūsų diplomatų vietas
jiems rimčiau sunegalavus ar pasi-
traukus į amžinybę.

JAV LB Visuomeninių reikalų
taryba, Algimanto Gečio vadovau-
jama, ryžosi tęsti akciją dėl Lie-
tuvos diplomatijos užtikrinimo.
Džiugu, kad LB rūpesčiu vasario 4
d. senatorius John Heinz III (resp.
Pa.) ir JAV senatą įnešė įstatymo
projektą Lietuvos dipl. tarnybos rei-
kalu, iš jo išjungiant jau išspręstą
lėšų klausimą. Projektui (a bill) yra
duotas jau kitas — S.2257 numeris.
Išgaunant senatoriaus Heinzo sutiki-
mą, tarpininkavo JAV LB Visuo-
meninių reikalų tarybos narys
advokatas Anthony W. Novasitis.
Projektą ligi šiol parėmė daugiau
kaip 20 JAV senatorių bei kongres-
manų.

Tačiau įstatymo S. 2257 rėmėjų
ko-sponsorų sąrašas dar nėra di-
delis. Taigi turim veikti ir iš apa-
čios: visose lietuvių kolonijose telk-
ti Lietuvos draugus senatorius,
kongresmanus, kurie remtų minėto
įstatymo projektą ir taptų jo ko-
sponsoariais, įnešdami jį ir JAV
senatą ir Atstovų rūmus.

Minėto įstatymo priėmimo
klausimą reikia išspręsti dar prieš
rinkimus ir prieš Afganistano kri-
zės pabaigą. Už gryną pinigą ne-
priimkime teigimo, kad taikiai JAV
vyriausybė (executive branch) turi
teisę daryti sprendimą dėl naujų
diplomatų įvedimo į Lietuvos Diplo-
matinę tarnybą.

Minėto įstatymo priėmimas būtų
labai svarbus reikalas, nes įsta-
tymas yra tvirtas dalykas, tai ne
koko nors pareigūno šiuo reikalu
pareiškimas ir ne rezoliucija. JAV
LB krašto valdyba šiuo reikalu vi-
soms apylinkėms pateikė reikiam-
s nurodymus. Reiktų visomis
įsitinkamomis šias pastangas paremti,
atitinkamu būdu veikiant visose
lietuvių kolonijose.

Lietuvos diplomatijos testinumo
išlaikymas labai svarbus reikalas.
Jei šis klausimas mūsų rūpesčiu bus
teigiamai išspręstas, būsimė gerokai
prisidėję prie kovos už Lietuvos
laisvę.

SKLYPININKAI VALGYDINA GYVENTOJUS

Gamyba didesnė, o gyventojų maistas skurdesnis negu laisvosios Lietuvos laikais

LEONARDAS DARGIS

Dirstelėkime, kiek ž. ū. gaminių
palikta gyventojams po valsty-
binių pirkimų ir jai pristatymų be
jokių pirkimų.

Jau matėme, kad iš 2,880,700 t
1977 derliaus javų namie tepalikta
563,500 t. Cukrinių runkelių pri-
kasta 765,900 t, o valstybei par-
duota — 638,900 t. Kas pasidarė su
127,000 t skirtumu, metraštis tyli.
Gal atimti, gal sušerti? Iš 19,000 t
(1937 Lietuvos linų derlius 31,335 t)
linų pluošto derliaus valstybė tepir-
ko 17,200 t. Likusiųjų 1,800 t liki-
mas ir vėl neaiškus. Gal laukuose
supuvo? Aišku, kad iš jų marškinių
neprislausiu — uždrausta.

Bulvių prikasta 1,912,000 t
(mažesnė 1937 Lietuvoje — 2,509-
925 t). Iš jų dvaruose — 583,500 t ir
sklypininkams — 1,328,500 t. Bulvių
dvarams įsakyta parduoti 208,000 t,
o sklypininkams — 64,100 t. Bul-
vių dvarų dar daugiau „pristatyta“
negu parduota. Mano seniau pra-
žiupsota 1974 lentelė rodo, kad
bulvių dvarai pristato ir pardavi-
nėja 85 proc. 1977 tokia lentelė iš
metraščio dingio. Jos dingimas tik
patvirtina, kad aukšti pristatymai
nedingo. Ar jūs kada matėte, kad
kolonijose duoklės mažėtų ar
išnyktų? Daržovių 359,400 t 1974
derlius 1977 susitraukė iki 242,100 t.
Iš jų dvaruose — 106,500 t ir skly-
pininkų — 135,600 t. Dvaruose jų
valstybei parduota 90,100 t ir skly-
pininkų — 2,100 t.

Daugiau žemdirbystės

Vaisių ir uogų auginimas dva-
ruose toliau sūsmukęs. Sodų 1977
buvė 57,600 ha, arba 2,300 ha da-
giau nei 1974. Iš jų dvarams pri-
klausė 20,600 ha, o sklypininkams
toliau 37,000 ha. Vaisių bei uogų
1977 derlius — 105,660 t (1937 apie
150,000 t). Iš jų sklypininkams teko
93,700 t. Vaisių pardavimai valsty-
bei neparodyti. Dvarų vaisiai bene
tik „pristatyti“ valstybei ir tiek.

Visa iki šiol aprašyta gamyba bei
pardavimai priskirti žemdirbystės
sklyriui ir įvertinti neaiškiomis 1973
sugretinamomis kainomis iš viso
839,200,000 rb, iš jų sklypininkų
253,800,000 rb.

Kita ž. ū. dalis — gyvulinin-
kystė. Pastaroji kažkodėl dirbtinai
aukštinama pirmosios sąskaiton.
Žemdirbystės dauguma gaminių
įvertinti labai pigiai, o gyvulinin-
kystės — brangiai. Štai, visa javų
gamyba įvertinta 206,313,800 rb,
arba po 71,62 rb už t, arba po 42,97
lt, kai 1937 tiek javų būtų kainavę
558,855,800 lt, arba šiandieniniais
rubliais — 931,426,333.

Dar blogesnė istorija su pašaru,
kurio pasėliams 1977 buvo pa-
naudoti 1,033,900 ha žemės ir gau-
tas toks derlius: pašarinių šaknia-
vaisių (runkelių) 1,834,300 t,
kukurūzų — 1,809,800 t ir šieno bei
žolės, skaičiuojant šienų 3,470,100 t.
Visa tai įvertinta apskritais 10
proc. visos gamybos, arba 267,940-
000 rb, arba po 37,66 rb už t, arba
po 22,60 lt. JAV dabar tiek pašaro
kainuotų bent dvigubai daugiau
dolerių, kai mėsa ir kiaušiniai čia
pigens.

Kaip aukštai vertinama gyvu-
lininkystės gamyba matyti, kad ir iš
mėsos skerdienos įkainavimo
visais 1,050,354,235 rb, arba t —
2,257.37 rb.

Kam visa ši statistinė
sugretinamų rb akrobatika
reikalinga, visgi neaišku.

Valstybinės supirkimo kainos
visos kitokios ir visos aukštesnės,
išlaikytas tik žemdirbystės dalies
pažeminimas. Tų gaminių ir supir-
kimo kainos žemesnės, negu nepri-
klausomaisiais laikais. Jei netelki
mėsos, pieno, kiaušinių, tai ir esi-
mausios rūšies baudžiauninkas,
donelaitiškai — „vyžotas na-
bagas“. Iš jo sklypo gamybos ir
supirkimo kainos pačios žemiau-

LB Hot Springs apylinkės ruošiamo Vasario 16 d. minėjimo proga miesto burmistras
T. Elsworth pasirašo proklamaciją. Iš kairės: v-bos vicepir. su amerikiečių
įstaigomis L. Kazienė, burmistras T. Elsworth ir v-bos pirmininkas S. Ingauis.

Nuotrauka A. Kazio

sios. Va, mėsa jis turi pardavinėti
po 2,501 rb už t, kai valstybiniai
dvarai gauna po 2,987 rb.

Už tai pelnas gražus, ne koks ten
kapitalistinis, o marksistiškai leni-
nistinis. Čia tikrai yra į ką pasi-
žiūrėti. Jo iš viso 1977 iš valsty-
binių įmonių bei ūkinių
organizacijų buvo 1,378,800,000 rb.
Iš jo valstybinių dvarų — 94,100-
000 rb. Kolūkiai jo dar atskirai turė-
jo 667,700,000 rb.

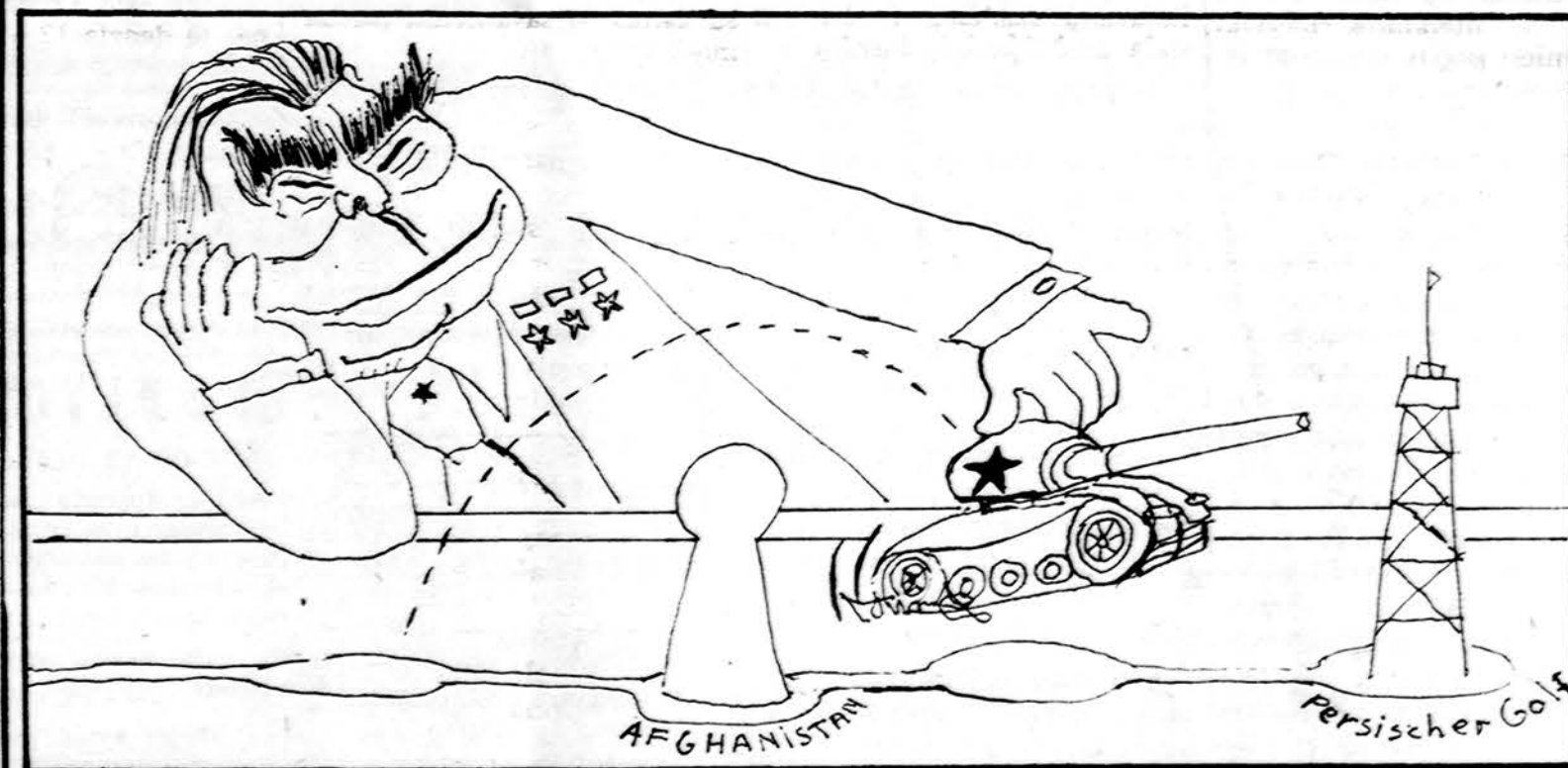
Tačiau pastarasis nepilnas, nes j
jį neįskaitytas pelnas, gautas iš
kolūkiečių, pardavinėjant jiems
pašarą, sėklą, duoną, kitus gami-
nius. Kiek buvo to pelno tiksliai
apskačiuoti negalima, nes metraš-
čiai kaip tik čia aiškių duomenų
vengia. Kolūkių pagrindinių rodik-
lių lentelėje randame, kad jų bend-
roji gamyba sugretinamais rb
buvusi 1,145,300,000 ir kartu, kad
vienam kolūkiečiui jos išėję 5,292

tais pačiais rb. Lentelės kolūkiečių
skaičius 250,400, arba tikresnės
gamybos buvo 1,325,116,800 rb.
179,816,800 rb skirtumo bent pusė
galėjo būti ir priedinis pelnas, nes
kolūkiečiams gaminiai buvo parda-
vinėjami ne sugretinamais, ne
didmeniniais, o mažmeninių kainų
rb, nors jų perkamieji gaminiai ne
tik buvo jų pačių pagaminti, bet tei-
siškai ir jiems patiems priklausė,
nes jie gi kolūkių kooperatyvų na-
riai. Jei taip, tai ir kolūkių tikres-
nis pelnas galėjo būti 757,608,400
rb, arba iš viso ž. ū. pelno —
851,708,400 rb?

Maisto prekių pardavimai

Tokių prekių krautuvėse 1977,
įskaitant visas valgyklas bei restor-
anus, dolerines krautuves, kariuo-
menę, turistus, parduota iš viso už
1,722,600,000 rb. Atmetę 46,6 mil.
valgyklų antkainio (pelno) ir 687,2
mil. gautus iš alkoholinių gėrimų
pardavimų, tikrojo maisto prekių
pardavimų tegauame už 988,800-
000 rb. Atskaitę valdinio maisto
pirkimus, daugiausia bene oku-
pacinei kariuomenei 185,539,993 rb,
gauname, kad gyv. šiuo keliu maisto
parduota už 803,260,007 rb.

Gyv. iš sklypininkų pirke dar už
183,058,207 rb (suma atrasta pagal
gyv. paj. struktūros lentelę), arba
maisto ir viso už 986,318,214 rb
mažmeninėmis kainomis. Priėmę jų
sklypininkų 902,800,000 rb gamy-
bos vertinimą, pamatome, kad gyv.
maisto pirkimo suma labai panaši
sklypininkų gamybos sumai,
apskačiuotai neaiškia, visgi
didmenine kaina. Skirtumas tarp
jų kainų, jei būtų galima apskai-
čiuoti, galėtų būti pačių sklypinin-
kų priedinis vartojimas.

L. Brežnevo „žaisliukai“. (Iš šveicarų spaudos).

PALIKAU MIELĄ TĖVIŠKE Atsiminimai FELIKSAS PEMPĖ

40

Persikėlė per upelį, tuojau įsirioglinom į rai-
sto klampynes, kurių pakraščiu tas upelis ėjo.
Mano traukimas vežimėlis įklimpo ir nei pir-
myn, nei atgal. Pagaliau, moterims padedant,
vos ne vos ištraukėme. Susiradę sausesnę vietą
po krūmais — susėdome. Prašvitus jau buvo
matyti sausesnės vietos, kuriomis buvo galima
eiti ir vežimėlį traukti. Iš to raisto išsikrapštę
pamatėme netoli jo esantį kaimą, į kurį nuėjė
radome ir gelež. stotelę.

Greitai sulaukėme ir traukinio, važiuojančio
pro Wolfenbuettelį ir Braunschweigą, kuriuo iš-
važiuavom visi į Wolfenbuettelį pas Banius.

Begyvenant pas Banius, Braunschweigo stov-
vykloje, kuri buvo įsikūrusi kareivinėse, buvo
ten pat įsteigta ir Lietuvių gimnazija, kurią
pradėjo lankyti vyresnioji dukra Irena Lai-
mutė. Sekančiais metais gimnazija ir visa
Braunschweigo stovykla buvo perkelta į Waten-
stedtą, į buvusio Herman Goeringo fabriko dar-
bininkams gyventi pastatytus barakus. Ten
pradėjo gimnaziją lankyti ir antroji mano duk-

ra Edita Aldona. Pagaliau ir aš su a.a. žmona
persikėlėm tenai.

1946 birželio 1 d. buvau paskirtas Waten-
stedto lietuvių gimnazijos virtuvės vedėju pa-
reigoms. Tas pareigas ėjau iki 1949 birželio 26
d., t.y. iki emigracijos į Jungtines Amerikos
Valstybes.

Begyvdamas dar pas Banius Wolfen-
buettelį, 1946 gegužės 12 parašiau Braun-
schweigo Pašto valdybai prašymą, kad man iš-
duotų mano asmens bylą, kurią buvo gavusi iš
buv. Pašto valdybos Lietuvoje. Aš ją mačiau
Braunschweigo Pašto v-boje atsistą. Man ją
rodė valdybos vyr. inspektorius (jo pavardė jau
pamiršau).

Tos asmens bylos reikalavau dėl to, kad ma-
no turėtų tarnybos lapą sandėlio v-kas, bėgda-
mas nuo amerikiečių, paėmęs mano lagaminus,
kuriuose buvo sudėti visi mano dokumentai, iš-
sivežė nežinia kur. Į tą mano prašymą gavau
atsakymą: „Die seiner Zeit von Litauen noch
hier vorgelegten Personalpapiere des Herren
Pemppe, sind infolge Kriegsergebnisse vernichtet
worden“. Vadinasi, jau to bylos su dokumen-
tais nėra. Per karą sunaikinta. Pasiliko pas ma-
ne tik vienas raštas, kurį piniginių prie savęs
laikiau, kad esu iš Lazdijų pašto viršininko pa-
reigų atleistas nuo 1941 kovo 5 d.

Netoli Lietuvių stovyklos Watenstedte buvo
didelis Hermann Goeringo fabrikas, kuris po
karo jau neveikė. Ten man teko matyti Lie-
tuvos cemento fabriko Akmenėje geležines sij-
as su užrašu „Lietuvos cementas“. Jos buvo
sukrautos prie fabriko ir paruoštos eksportuoti į
Lietuvą statomam fabrikui. O gal jau iš ten jos

(Bus daugiau)

Atšalyno ansamblis iš Toronto Bostone kovo 8 d. atliks įdomią programą.

BOSTONO ŽINIOS

PABALTIJŲ TAUTOS IR AFGANISTANAS

Š.m. sausio 29 d. laikraštis „The Christian Science Monitor“ įdėjo savo šabo nario David K. Willis straipsnį „Fresh burst of Baltic nationalism hits Kremlin“. Kartu įdėta ir mažas žemėlapis, kur pažymėtos valstybės, kurios buvo nepriklausomos, Estonia, Latvija, Lietuva. Straipsnyje aprašoma, kaip buvo pasiūlytas atviras laiškas Brežnevui ir Jungtinių Tautų gen. sekret. K. Waldheimui. Tuo laišku pasmerkiama sovietų invazija į Afganistaną. Laišką pasirašė 5 estai ir 25 lietuviai ir latviai. Taip pat jie pasiuntė laiškus Tarptautinio olimpinio komiteto pirmininkui, Amerikos, Kanados, Britanijos ir eilės kitų valstybių komitetams, prašant juos, kad vasaros olimpiada būtų pravesta ne Sovietų Rusijoj. Kad sovietų numatyta regata Taline (Estijos sostinėje) esan olimpinio principų sutrypimas. Tie abu laišakai buvo paskelbti estų disidentų mokslininko Jurri Kukko.

Straipsnio autorius rašo, kad laišškai esanti dalis naujo tautinio pasipriešinimo pagal praeitų metų rugpjūčio mėnesį išleista „Baltic Charter“, kurį pasirašė 45 asmenys, reikalaujanti pilnos nepriklausomybės Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Charteris esan minamas Molotovo — Ribentropo 1939 m. slapta susitarimas, pagal kurį Maskva okupavusi tas valstybes. Toliau rašoma, kad Kalėdų išvakarėse keletas šimtų estų Estijos universitete Tartu mieste demonstravę, reikalaujanti nepriklausomybės.

Mokslininkas Kukko, kuris pasiskelbęs šiuos laiškus, buvęs komunistų partijos nariu 12 metų, bet praeitų metų gegužės mėnesį išstojęs iš partijos. Prieš tai apie metus jis dirbęs laboratorijoje netoli Paryžiaus. Kada sugrįžęs į Estiją, jo socialinės pažūros pasikeitusios. Dabar jis reikalauja, kad būtų panaikinta jo sovietų pilietybė.

D. K. Willis dar toliau rašo, kad tame laiške rašoma, jog Sovietų — Afganistano draugiškumo sutartis buvusi panaudota invazijai. Tą patį sovietai padarė 1940 metais, pagal panašias draugiškumo sutartis su Estija, Latvija ir Lietuva, jos okupuodami. Laišką Brežnevui reikalaujama, kad sovietai tuojau išvestų okupacinę kariuomenę iš Afganistano.

Kukko ir kitas disidentas Miklus, kurie gyvena Tartu mieste, esančiame rusų KGB agentų, sau sio 17 d. jie abu vykę į Vilnių, bet juos lydėję ir KGB agentai.

Straipsnis ilgas ir gerai parašytas. Esame dėkingi korespond. D. K. Willis už parašymą, o laikraščiai už jo atspausdinimą. Tas laikraštis yra skaitomas per visą Ameriką ir yra vienas iš rimtųjų laikraščių.

LIETUVOS ATEITIES PROBLEMOS

Lietuvių Moterų klubų federacijos Bostono klubas vasario mėnesio susirinkimą paskyrė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventės paminėjimui. Jos paskvietė Mykolą Drungą paskaitininku, kurio kalbos tema buvo „Lietuvos ateities problemos“.

Susirinkimas įvyko vasario 23 d. Lietuvių Piličių d-jos patalpose. Pirmininkė Elena Vasyliūnienė gražiai pristatė prelegentą Mykolą Drungą, kurį išskyrė iš mūsų jaunimo, kaip labai malonų ir mielą, kuris nesibaidęs pakalbėti ir su vyresnio amžiaus žmonėmis.

Prelegentas Drunga pradėjo, kad Sovietų Rusija nesanti stipri. Tik esan klausimas, kada ji subyrės: po 10, 50 ar 100 metų. Subyrėjimo laukiant, esan reikia ruošti desovietizacijai. Tada iškils daug klausimų: žemės ir kitų nuosavybių klausimas. Dabar viskas yra nacionalizacija. Kaip ta denacionalizacija yra praversti? Ką daryti su įvairiais pareigūnais, kurie buvo aktyvūs sovietinės sistemos darbuotojai ir panašiai? Kokią atsakomybę turi ir išeivija? Sovietai augina melo žmogų. Jų sistemoje tiesa esanti tik valdžios. Tada žmonės priversti taikytis tai melo tiesai ir meluoti, o tuo pačiu auginamas veidmainis žmogus. Valdžia to lerojanti kultūrininkus, o tie turį pritaikyti prie valdžios. Tada tuo kultūrinės tolerancijos vardu jie gali daug ką pasmerkti. Di džiausias pasipriešinimas okupantui esan liaudyje. Prelegentas paskaitė iš savo ir iš Marijos Jurašienės raštų pasisakymus taisyklais.

Išėjimo klausimas. Kas bus su išeivija, sakymu, po 50 metų? Nutautėjimas leidžia savo šaknis. Lietuvių kalba esanti pagrindas lietuvių palikimui. Sakoma, kad nekalbantys lietuviškai jau esan nutautėję. Tikrumoje esan trečias kelias arba vidurys. Daug jaunų žmonių, kurie jau esan ke lių kartų lietuvių palikuonys, kad da kas nors gražaus išgirsta apie Lietuvą ar lietuvius, tada pradeda domėtis Lietuva ir lietuviais, tada ir jie prisipažįsta esan lietuvius. Tad reikia daugiau geros lietuvių ir lietuvių. Skaitydami ta lietuvių, jie pasijus lietuvius. Per visą pasaulį daug žydi nekalba hebraiškai arba žydiškai žargonu, bet jie yra žydai. Taip gali būti ir su lietuviu. Tik reikia rašyti jiems suprantama kalba, o tas atsilieptų labai teigiamai.

Po paskaitos buvo eilė klausimų ir prelegentas į juos atsakinėjo. Mykolo Drungos paskaita buvo labai įdomi, nes ji buvo labai aktualiais klausimais.

PASIMATYKIM SU TORONTO „ATŽALYNU“

Šį šeštadienį, kovo 8 d. 7 val. vak. Lietuvių Piličių d-jos auditorijoj So. Bostone, įvyks įvairių

vadovaujamo tautinių šokių sambūrio rengiamas dainų ir šokių pynė — vakaras. Programą atliks iš Toronto, Kanados, atvykęs jaunimo 40 asmenų ansamblis „Atžalynas“. Po programos bus vaišės ir šokiai, grojant latvių orkestrui.

Rengėjai kviečia Bostono ir apylinkių lietuvius į jų vakarą, pasiklausyti puikios programos ir kartu pasilinksinti.

„PASLAPTIES“ KVARTETAS MINKŲ PARENGIME

Kovo 23 d. įvyks seniausios Lietuvių radijo vokalės Naujojo Anglijos, vedamos Stepono ir Valentino Minkų, 46 metų su kakties koncertas Lietuvių Piličių d-jos auditorijoj. Programoje pirmą kartą išgirsime „Paslapties“ kvartetą iš W. Hartfordo, Conn., vedamą Jurgio Petkaičio. Taip pat pamatysime pantomimiką Paulių Rajeką. Po koncerto bus „Miss Lithuania of New England“ šokių balius. Gražuolė yra Nijolė Ivanaukaitė. Programa prasidės 3:30 val. p.p. Prieš programą nuo 2 iki 3 val. veiks skanių valgių — gėrimų baras. Min kai kviečia visus lietuvius į šį rengimą.

PILIEČIŲ DRAUGIJOS DOSNIOS AUKOS

So. Bostono Lietuvių Piličių draugija paskyrė aukų po 1,000 dol. — Jėzus Nukryžiuotojo sešelių senelių namų statybai Brooktone, N. P. Marijos seselių darbam Putnam, Conn. ir Alkos muziejaus statybai Putnam, Conn. Tai gražus pavyzdys ir kitoms panašioms organizacijoms, kaip reikia remti reikalingus lietuvių darbus.

PARENGIMAI

Tautinių šokių sambūrio vakaras kovo 8 d. 7 val. vakare Liet. Pil. d-jos auditorijoj So. Bostone.

Vasyliūnų sonatų vakaras kovo 9 d. 3 val. First and Second Church, Bostone.

Minkų radijo vokalės koncertas kovo 23 d. Lietuvių Piličių d-jos auditorijoj So. Bostone.

Balandžio 3 d. matysime Juraš 2-ro kanalo TV stotyje. Sekime programos knygelę.

Laisvės Varpo pavasarinis koncertas balandžio 13 d. Lietuvių Pil. d-jos salėje.

Motinos dienos minėjimas gegužės 4 d. 3 val. Tautinės s-gos namuose So. Bostone.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas lapkričio 23 d.

TAMOSAIČIŲ KNYGOS
SUTIKTUVES

Vasario 23 d. Lietuvių tautos dailės instituto Bostono skyrius

Paieškosimas

Ieškoma VANDA ZUBAVICIŪTĖ, telšišė. Pranešti ad.: V. Drukėlytė-Priglauskienė, 4531 S. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. (312) 376-4437.

surenge Antano ir Anastazijos Tamošaičių knygos „Lithuanian National Costume“ sutiktuves Lietuvių Piličių d-jos patalpose. Sutiktuvių vadovavo Ina Nenortienė, o su knyga supažindino prof. dr. Stasys Goštautas. Dr. Goštautas supažindinimą pradėjo posakiu, jog jis nesąs (Naukita į 5 pusl.)

Paieškosimas

Ieškomi: Florijonas ir Palmira Yurkonis (Jurgonis) ir jų vaikai Juozas (gim. 1915 m.), Josephine (gim. 1921 m.), Annie ir Tony. Florijonas buv. anglių mainieris, gyv. Livingston, Ill., apie 1920-29 m. Galimybė, kad išsikėlė į Ohio, Turintieji žinių apie šią šeimą prašomi rašyti gimnazistui ad.: Chris Spurr, P. O. Box 735, Birmingham, Mich. 48012.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4:00 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Tel. 434-2413
1490 A M.
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ISIGYKITE DABAR

Andrius Kuprevičius
Lietuvių kompozitorių darbai

Lietuviškajam piano repertuarui plokštelė atstovauja:

St. Simkus, K.V. Banaitis, V. J. V. Bacevičius, D. Lapinskas ir J. Kubėnas, J. Gruodis, J. Gaidelis, V. Bacevičius, D. Lapinskas ir J. Svedas. Visų jų kūrybą plokštelėse applanke taikliai aptaria muz. A. Kučimas. O meistras Andrius Kuprevičius atlikimas žavi pačią reiklausią ausį.

Plokštelė su persiuntimu \$8.25

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda 45 ct. valstybės mokesčio.

STASYS YLA LIETUVIŲ ŠEIMOS TRADICIJOS

Šeimos kūrimo vyksmai. Portfolio — iliustracijos: Zita Sodeikienė, Irena Mitkutė. Išleido Amerikos Lietuvių bibliotekos leidykla Chicagoj 1978 m. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Leidinys didelio formato, 180 pusl. — Kaina su persiuntimu \$21.27.

Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

ANATOLIJUS KAIRYS

LAISVĖS SONATA, 40 iliustracijų, 1979 m. \$6.06
PO DAMOKLO KARDU, premijuotas romanas, 1978 m. 5.00
TRYŠ DRAMOS, scenos veiklai, 1978 m. 5.00
KARUNA, istorinė trilogija-poema, 1974 m. 5.00
TRETIJŲ VAINIKAI, poezijos antologija, 1975 m. 5.00
TRYŠ KOMEDIJOS, veiklai scenai, 1975 m. 4.00
SIDABRINĖ DIENA, komedija ir libretas, 1972 m. 3.00
CURRICULUM VITAE, komedija anglių kalba, 1971 m. 2.00
SVIESA IR ELDORADO, dvi premijuotos dramos 2.00

Kiekvienas užsakytojas prideda 75 ct. už persiuntimą ir kitas išlaidas. Ill. gyv. dar moka 5% valstybės mokesčių. Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

VLADAS JUDEIKA DIDŽIOJI ILIUZIJA

(Markizmas teorijoje ir tikrovėje)
II-sis tomas

Išleido Gražina Juodeikienė 1979 m. Spaudė Pranciškonų spaustuvė Brooklyn, New York. Kieti viršeliai, 688 pusl. Kaina su persiuntimu \$16.05. Illinois gyventojai dar prideda 90 ct. valstybės mokesčių.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

KOGI LAUKTI

Puikiamis mūro 22-ųjų metų būgalo. 2 miegamieji. Pušų sausas bešmentas. Graži vonia ir ekstra tualetas. Centr. oru šildymas ir vėsinimas. Karpetai. 2 auto. garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke. — \$52,500.

Puikus mūrinis. Apie \$10,000 pajamų. Moderniai patobulintas namas Marquette Parke. Kaina \$67,500.

Švarus 2jų aukštų mūras. Apie \$7,000 pajamų. Marquette Parke. Vertas \$48,900.

Platus sklypas. Geroje vietoje investuoti atečiai, ir kaina nuderėta. Malonai prašau kalbėti lietuviškai ar angliškai ir paduoti savo telefoną bei pavardę, kada jums patogiu namus apžiūrėti.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

4 butai. Mūrinis. Lemontė.

2jų butų mūrinis. Gerai užlaikytas. Marquette Parko rajone.

Restoranas su namu ir visais įrenginiais.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public

2951 W. 63rd St., 436-7878
Tel. 839-1784 arba 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI, nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užkelti mūsų įstaigą. Mes visuomet pasiūlysime jums patarimą.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimui

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road
Tel. — 767-0600

independently owned and operated.

ANATOLIJUS KAIRYS

LAISVĖS SONATA, 40 iliustracijų, 1979 m. \$6.06
PO DAMOKLO KARDU, premijuotas romanas, 1978 m. 5.00
TRYŠ DRAMOS, scenos veiklai, 1978 m. 5.00
KARUNA, istorinė trilogija-poema, 1974 m. 5.00
TRETIJŲ VAINIKAI, poezijos antologija, 1975 m. 5.00
TRYŠ KOMEDIJOS, veiklai scenai, 1975 m. 4.00
SIDABRINĖ DIENA, komedija ir libretas, 1972 m. 3.00
CURRICULUM VITAE, komedija anglių kalba, 1971 m. 2.00
SVIESA IR ELDORADO, dvi premijuotos dramos 2.00

Kiekvienas užsakytojas prideda 75 ct. už persiuntimą ir kitas išlaidas. Ill. gyv. dar moka 5% valstybės mokesčių. Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pa. mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8654
3286 1/2 W. 95th Street

24 HOUR TOWING

AND
QUICK START
TEL — 582-8130

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsinimai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 90th St., tel. 776-1488

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
[vairių atstumų]

Tel. 376-1882 arba 376-5996

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Planuame ir vaškuojame
visų rūšių grindis.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-9063

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 90 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737
Vytautas Valentinas

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinko vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galite kalbėti lietuviškai, palikite pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

JUNK CARS WANTED

RUNNING OR NOT
Free Fast Towing
TEL — 582-8130

M.A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4250 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINŲ išvaidinimai, pilnoms PILIETIŠKŲ PRAŠYMAI ir kitokios blankai

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4659 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5880

Z-M Construction Co.

INC.

Nauja statyba ir bet koks namų remontas.

Pasinaudokite Hemos sezonu Vidaus remontams.

BRONTUS MAOUCKEVICIUS
VYTENIS ZYGAS

Skambint po 6 val. vak. 448-7871

Perskaite „Draugą“ duokite jai kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED VYRAI

LATHE OPER'S

SOUTHBEND N/C

Able to program tape, set up & operate. Exc. co. benefits. Free hospitalization & profit sharing.

CALL JEFF FOULAF
Tel. 452-5400, Ext. 181

HELP WANTED — MOTERYBYS

RN — LPN

PART TIME EVENINGS

Call —
SISTER GEMMA, St. Augustine Home
2358 N. Sheffield — Tel. 348-3232

BILLING TYPIST

50 wpm needed. Excellent benefits. Good salary. Call —
Doug Boele at 666-8811

PARDAVIMAI

Parduodamas 2-jų lovų (

LIETUVIAI FLORIDOJE

Daytona Beach, Fla.

NAUJAKURIUS APLANKIUS

Viena popietę drauge su vienu iš seniausių čia išsikūrusių gyventojų Adolfu Andriuli aplankė keletą lietuvių šeimų, išsikūrusių Ormond Beach praėjusių metų pabaigoje.

Aldona ir Juozas Sodačiai, iš New Yorko, šioje kolonijoje pastoviai apsigyveno praėjusių metų rugpjūčio mėn. Išgijo erdvius, gražioje vietoje, arti Atlanto, namus, į kuriuos įėjus pasijunti kaip turtingoje meno galerijoje. Mat Juozas Sodačis, nuoširdus zanavykas, nuo Kudirkos Naumiesčio, nuo pat jaunų dienų buvo pamėgęs ne tik sportą, bet ir meną. O tremties kelionėje gilino meno studijas Brooklyn Museum Art School ir New Arts Student League Amerikoje. Iš profesijos architektas, dirbo New York miesto savivaldybėje atlikdamas ir meno darbus šiai įstaigai ir buvo atžymėtas specialiais žymenimis. Jaunose dienose aktyviai reikėsi sporte, lengvoje atletikoje, dalyvavo tampautinėse varžybose, laimėjęs pirmųjų vietų ir olimpiadoje už bėgimą atžymėtas sidabro medaliu.

Su savo meno kūriniais dalyvavo 7 individualistų suruošose meno parodose New Yorke, Brooklyn, Waterbury, Californijoje ir kitose vietose. Jo mėgiamiausios šakos — kolažai tautiniais motyvais, tapybinė grafika. Darbų daug, didelė dalis jų puošia erdvių namų sienas ir dar didesnė dalis paveikslų laukia višmenės platesnio dėmesio.

Daytona Beach ir aplinkinių Amerikos lietuvių klubo kalėdinėje parodoje dail. Juozas Sodačis jau gražiai užsirekomendavo kad ir mažesne, bet verta dėmesio meno paroda. Kovo mėn. pabaigoje jo paroda ruošia St. Peterburgo lietuvių erdvioje klubo patalpose.

Gi balandžio mėn. Daytona Beach Memorial Art Galerijoje (miesto išlaidomis) ruošiamą dail. Juozo Sodačio kūrinių plati meno paroda. Šalia to bus ir kiti lietuvių liaudies meno skyriai. Paroda tęsis visą mėn. I šią parodą, savaime aišku, dėmesį atkreips ir amerikiečiai ir bus gra-

BOSTONO ŽINIOS

(Atkelta iš 4 psl.).

šios srities specialistas. Toliau jis kalbėjo, kad lietuvių tautinių kostiumų, kokie buvo seniau ir yra dabar — nebeatpažintume. Se niau, tautiniai kostiumai nebuvę taip vertinami, nors kitataučiai keliautojai ir aprašydavę tautinius drabužius, kurie, matomai, darė jiems įspūdį. Tautinis rūbas buvęs papuošalas nueiti į bažnyčią ir panašiai. Tačiau Anasta zijos Tamošaitienės dėka, tie tautiniai rūbai įgiję kitą vertę. Tamošaitienė tautiniais rūbais pradėjusi domėtis 1926 metais. Ji ke liavusi po Lietuvą, „vertusi“ skrynias ir ieškojusi tautinių au dinių ir rūbų. Pradėjusi juos stili zuoti, o tie rūbai virste meno ob jektais. Dabar įvairios dainų ir šokių šventės nebeapsieinančios be tautinių rūbų. Ši išleista Ta mošaitienė knyga esanti enciklopedinis leidinys, joje yra 561 iliust racija ir aprašymai apie tuos rū bus. Tai mokslinis veikalas. Kny ga esanti vertinga visiem, o ypa tingai turintiems priaugančią kartą. Joje esą visi atsakymai į galimus klausimus.

Ta pačia proga buvo ir tauti nių lėlių paroda, o taip pat iš kabinta ir labai gražių tautinių juostų. Lėlės, tai kupiškėnų vestuvės su visais vestuvių daly viais; piršliais, kraičiavežiais ir ki tais, kurios sudaro kelias dešim tis lėlių. Tos lėlės atkeliavusios iš Lietuvos ir yra Inos Nenortie nės nuosavybė.

Po knygos pristatymo atsilan kę į tos knygos sutiktuves, bu vo dar pavaišinti įvairiais ska netais.

Antanas Kašuba, klubo pirmininkas

šiai reprezentuojama lietuvių kul tūra bei menas.

Besinekučiudami su Aldona ir dail. Juozu Sodačiu, gėrėjoms šių energingų žmonių ryžtingu mu, naujais užmojais bei dideliu susidomėjimu lietuviška šios ko lonijos veikla. Šalia meno pa veikslių, kambariuose išdėstyta ir liaudies meno išdirbinių, perga bentų iš okup. Lietuvos bei čia surastų lietuvių kolonijose. Ši ko lonija džiaugiasi turėdama savo tarpe aktyvius lietuvius ir jiems linkėtina gražaus gyvenimo.

Temstant pasibeldėme ir į iš taikingos Juzefos ir Arturo Cen feldų rezidencijos duris. Tai pra bangus namas, vėšlios augmeni jos apsuptas, netoli Atlanto. Taip pat malonūs pokalbininkai ir be regint, sugrįžtame į nuskubėjusias dienas, dalinamės naujaku rių, J. ir A. Cenfeldų dabartinio gyvenimo nuotakomis.

Artūrą Cenfeldą, ypač vyres nioji lietuvių karta, pažįsta kaip vieną iš iškiliausių mūsų sporti ninkų dar neprikli. Lietuvoje. Jis

sporto vėliavas gynė furbolo ko mandose, krepšinio aikštėse ir reikėsi lengvoje atletikoje. Jis dalyvavo Lietuvos sporto rinktinė se, sportavo su išrinktaisiais re prezentantais Amerikoje dar prieš Antrąjį pasaulinį karą, jis yra Lietuvos sportui ne kartą skynęs laurus. Tremties kelyje Vokietijoje taip pat Artūras už gia, jo mėgiamiausia sporto šaka Lietuvą yra kovojęs sporto aikš tėse. Tačiau, kaip jis pats tei buvusi futbolas.

Kada stabtelėjome prie sporto, Artūras atsiveria nuoširdžiausiais pasakojimais iš savo sporta vimo dienų ir tarytum skuba pri siminti datas, įvykius, pergalės ir nesekmes. Ir dabar, pasukęs į ra mesnio gyvenimo kelią, dažnai rankose laiko teniso raketę, tuo užtikrindamas ir fizinę sveikatą.

Juzefa ir Artūras Cenfeldai iš šią koloniją atkilo iš St. Barba ra, Calif., pr. metų vasarą, o sa vuose, puošniuose namuose išikū rė gruodžio mėnesį.

Artūras dirbo tiltų statybos fir moje braižytoju, New Jersey, žmona Juzefa Real estate.

Daytona Beach jiems labiau sia patikusi iš visų Floridos vie tovių ir šią koloniją jie pasirinko užtarnautam poilsiui.

Pokalbiuose palietėme ir lie tuviškąją veiklą bei šios lietuvių kolonijos ateitį, su viltimi, kad kiek „apsipratę su aplinka“ Juse fa ir Artūras Cenfeldai bus dide li ramsčiai šios kolonijos kultūri nėje ir visuomeninėje veikloje.

Tenka palinkėti ir šiai šeimai malonaus gyvenimo.

Pažymėtina, kad pr. metų pa baigoje čia išsikūrė Natalija ir Albinas Subačiai, Pranas Domijo naitis, Elzbieta ir Ignas Bumeliai, dr. Rugienė, Stella ir Juozas Bra ziai ir dar keletas šeimų, kurias turėsime progos ateityje prisimin ti. J. Rimtautas

A. + A.

Dipl. teis. Felicijonas Gaudušas

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apylinkėje. Staiga mirė kovo 2 d., 1980 m., sulaukęs 78 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 30 metų.

Paliko liūdinčius žmoną Jadvygą Zukaite-Gaudušienę, brolių dr. Liudą Gaudušą, svaimes Zosę Zukaite, Aleksandrą Svarienę ir jos vyrą Joną su šeima, dr. Jonę Gliudeliene ir broliene Teklę Zukienę su šeima bei kitus gimines, draugus ir pažįstamus.

Kūnas pašarvotas Eudeikio koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Bus laidojamas trečiadienį, kovo 5 d., iš koplyčios 9 val. ryto bus perkeltas į Svč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kur bus atlaikytos gedulingos pamaldos už vėlonies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Visi esate maloniai kviečiami dalyvauti šermenyse ir laido tuvėse.

Lieka nuliūdę: Žmona, brolis ir giminės.

Brangiam sūnui

A. + A. ALGIMANTUI MIKUTAIČIUI

tragiškai mirus, mielą sesę JANINĄ ir visą ŠEIMĄ gi liai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aušros Vartų Tunto

„Mirkos“ vyr. sk. būrelio sesės

A. + A.

PRANEI DABŠIENEI mirus,

nuoširdžiai užjaučiame vyrą ALEKSANDRĄ, sūnų RIM TAUTĄ, seserį JULIJĄ, marčią BIRUTĘ, anūkus ir vi sus artimuosius.

Valė ir Antanas Skerdiūnai

A. + A.

PRANCIŠKAI DABŠIENEI mirus,

jos vyrui adv. ALEKSANDRUI, sūnui RIMTAUTUI, su šeima, seseriai JULIJAI ir broliui TELESFORUI GRI KINUI su šeima reiškiamo nuoširdžių užjaučių.

Ada ir Pranas Sutkai

MAGDALENA MARCINKEVIČIENĖ

GARBUKAITĖ

Gyveno 40 Tatman St., Worcester, Massachusetts.

Mirė 1980 m. kovo 3 d., sulaukusi 87 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Būdiškių kaime, Vilkaviškio apskrityje. Amerikoje išgyveno 30 metų.

Paliko nuliūdime sūnus Stasys su žmona, dukte Marija su vyru, dukte Bronė Pridotkienė ir marti Stasė Marcinkevičienė, 7 anū kai ir 10 proanūkių bei giminės Lietuvoje, Amerikoje ir Vokietijoje.

Kūnas pašarvotas Carroll Funeral Home, 74 Providence Street, Worcester, Mass.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, kovo 6 dieną. 10 val. ryto bus nulydėta į Sv. Kazimiero bažnyčią. Po gedulingų pamaldų bus pa laidota Notre Dame kapinėse.

Nuliūdę: Sūnus, dukterys, marčios, žentas, anūkai ir proanūkai.

Brangiam Tėveliui mirus, dukrą GENUTĘ ir MEČĮ AUKSTUOLIUS su šeima nuoširdžiai užjaučiu.

Prudencija Bičkienė

Evanston, Illinois

A. + A. Teis. FELICIJONUI GAUDUŠUI staiga mirus, jo žmonai Jadvygai ir gimi nėms reiškiamo giliausią užuojautą.

Emilija ir Liūdas Andrijauskai giminaitis Kostas Kybartas

A. + A. LEONUI JANULEVIČIUI mirus, jo žmonai Janinai ir dukroms reiškiamo gi lią užuojautą.

Emanuelė ir Vladas Kuodžiai

Brangiam vyrui ir tėveliui

A. + A. LEONUI JANULEVIČIUI mirus,

žmonai p. JANULEVIČIENEI, dukroms RIMUTEI ir VIDAI reiškiamo gilią užuojautą.

Henrikas, Ilona, Laura ir Darius Laučiai

Pavesdami Viešpaties globai mūsų brangiąją

A. + A. PRANĘ DABŠIENĘ,

prietieliams: vyrui ALEKSANDRUI, sūnui RIMTAUTUI, seseriai JULIJAI GRIKINAITI ir broliui TELESFO RUI GRIKINUI, bei jų ŠEIMOMS ir artimiesiems taria me suraminimo, vilties ir užuojautos žodžius.

Mykolas ir Ona Tonkūnai

Algis ir Nijolė Tonkūnai

Teodoras ir Ritonė Rudaičiai

A. + A.

Dipl. teis. Felicijonui Gaudušui

staigiai užbaigus žemiškąją kelionę, mielus žmoną JADVYGĄ, brolių dr. LIUDĄ, svainius ZOFIJĄ ZUKAI TĘ, ALEKSANDRĄ ir JONĄ ŠVARUS ir jų šeimą ir dr. HALINĄ GLIAUDELIENĘ nuoširdžiai užjau čiame ir kartu liūdime.

Valė ir Mečys Bankauskai

Leokadija ir Juozas Žvymiai

Mėta ir Kazys Linkai

Danguolė ir Petras Griganičai

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. kovo mėn. 5 d.

A. + A. JONUI KAREIVAI mirus, jo brolių Antaną, Švietimo Tarybos narį, nuo širdžiai užjaučia

IAV LB Švietimo Taryba

A. + A. LEONUI JANULEVIČIUI mirus, žmoną Janiną, dukrą Rimą ir dukrą Vidą su vyru Broniu Juodeliu nuoširdžiai užjaučiu.

Prudencija Bičkienė

Evanston, Illinois

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. R.Epublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× Ses. Margarita Bareikaitė, Nek. Pr. Marijos Seserų kongregacijos vadovė, iš Putnamo, Conn. ir ses. Loretta Jonušaitė, Toronto lietuvių vaikų namų viršininkė, kovo 5 d. atvyksta į Chicago ir abi dalyvaus rėmėjų mėtinėje vakarienoje kovo 9 d. Jaunimo centre.

× Regina Kučienė, PLB Kultūrinės tautos komisijos vicepirmininkė, kovo 6 d. išvyksta į Torontą, kur pasitiks ten atvykstančius Urugvajaus "Ažuolyno" ir Argentinos "Ziburių" šokėjus ir dainininkus. Jie duos savo puikią programą Toronte kovo 8 d., o Hamiltono kovo 9 d.

× Šv. Pranciškaus seselių rėmėjai rengia metinį banketą sekmadienį, kovo 30 d., Nekalto Prasišėdimo parapijos salėje, Brighton Parke, 3:30 val. po pietų. Visi kviečiami dalyvauti ir paremti sesules bei rėmėjų pastangas.

× A. a. vet. dr. Liūdas Gaudas Chicagoje staigiai mirė. Smulkesnės žinios bus vėliau.

× Jaunimo kongreso dalyviai, jei norite pamatyti, kaip elgėtos Jaunimo kongreso stovykloje, tai atvykite pamatyti filmo, kurį susuko Jonas Podvoiskis, stovyklos sudoviosuolinis technikas. Filmas bus rodomas Jaunimo centro mažojoje salėje penktadienį, kovo 7 d., 7:30 val. vak. Rengia Lietuvių jaunimo sąjunga.

× Vincas Ramonas, Chicago, Ill., žinomas mūsų rašytojas, atsiuntė malonų laišką, padėkojo už šventines korteleles, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 25 dol. auką. Už didelę paramą esame dėkingi ir skelbiame Garbės prenumeratorium.

× Šeimų atsinaujinimo diena sekmadienį, kovo 23 d. Ateitininkų namuose prašome registruotis pas Jūrą Norvilienę, 4036 W. 91 Place, Oak Lawn, Ill. 60453, tel. 636-2595. Registracijos mokeskis 10 dol. Atsinaujinimo diena vadovaus kun. K. Trimakas ir kun. V. Bagdanavičius. Anksčiau skelbtas J. Norvilienės adresas ir telefonas buvo klaidingas. (pr.)

× VI-jį Lietuvių Tautinių Šokių šventę bus liepos 6 d., 2 val. popiet International Amphitheatre, Chicago, Ill. Bilietai į ją parduodami Vaznelių Gifts International krautuvėje, 2501 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 471-1424. Bilietų kainos: Ložėje \$20.00, mezzanine \$14.00, \$12.00, \$9.00 ir \$7.00. Balkonas — \$15.00, \$12.00, \$9.00, \$8.00, \$7.00 ir \$4.00.

Banketas bus tą pačią dieną 7 val. vak. Condesa Del Mar, 12220 S. Cicero Ave., Alsip, Ill. Bilieto kaina \$18.00. Stalai po 10 žmonių. (Šventės programos šokėjai bilietus užsisako per savo grupių vadovus.) Bilietus užsisakant paštu, čekius rašyti: Lithuanian Folk Dance Festival. (pr.)

× Fleita ir pianinas. Petras Odinis ir Raminta Lampasytė, atvykę iš Vokietijos, koncertuos kovo 16 d. 3 val. popiet Jaunimo centre. Bilietai Vaznelių prekyboje. (pr.)

× Jei SKILANDZIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užėik! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrės, kumpiai, avišna, veršiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 436-4337. (sk.)

× "Klaipėdos jūrų šaulių" kuopos narių metinis susirinkimas įvyks kovo 9 dieną, sekma dienį, apie 11:30 val., tuoj po Mišų Cicero Sv. Antano parapijos salėje. Nariams dalyvavimas būtinus.

× Illinois Tautinių grupių respublikonų taryba kovo 11 d. 7:30 v. v. ruošia Illinois Athletic Club, 112 So. Michigan Ave., Chicago, kandidatų priėmimą, kuriame tikimasi sulaukti ir respublikonų kandidatų į Amerikos prezidentus.

× Sol. Dalia Kučienė vasario 24 d. koncertavo Clevelande. NDMP parapijos biuletenis "mūsų žingsniai" be kitko rašo: "Dalia Kučienė ir pianisto muziko Enrique Arias koncerte buvo beveik dviguba premjera, pagerbiant Kristijono Delaio 200 mirties sukaktį. Dviguba premjera todėl, kad pačios Kučienės parašytiems žodžiams jos koncerto partneris parašė muziką ir Clevelande abu menininkai pirmą kartą tai atliko. Skambėjo įdomiai, patraukliai ir iš susirinkusiųjų sulaukė labai entuziastingo priitarimo".

× P. Misevičius, Toronto, Ont., Lietuvių spaudos kiosko vedėjas, ilgą laiką sėkmingai platino lietuviškas knygas, rinkdavo prenumeratas, buvo uolus "Draugo" talkininkas, laiku, sąžiningai atsiskaitydavo ir tokiu būdu gražiai paremdavo mūsų spaudą. Tačiau dėl pablogėjusios sveikatos nebegali toliau šio darbo tęsti. Jo vietoje kioską toliau tvarkys St. Prakasas. P. Misevičiui už didelę ir ilgmetę talką nuoširdžiai dėkojame.

× Stepas ir Aldona Inganai, Hot Springs, Ark., yra nuoširdūs "Draugo" rėmėjai ir bendradarbiai. Ir dabar gavome jų auką. Dėkojame.

× Jonas Kiznis, Rockford, Ill., atnaujino prenumeratą ir dar užsakė "Draugą" kitam asmeniui. Nuoširdžiai dėkojame. Ir skelbiame Garbės prenumeratorium.

× Vaclovas Dzugas, Omaha, Nebr., maloniu laiškeliu palinkėjo savo dienraščiui sėkmės, atnaujino prenumeratą ir atsiuntė — 15 dolerių auką. Jį skelbiame Garbės prenumeratorium ir nuoširdžiai dėkojame.

× Dėkodami už kalendorių, aukų po 5 dol. atsiuntė: Paulius Mikšys, A. Povilaitis, Vincas Šnipas, Vytautas Rubas. Visiems dėkojame.

CHICAGOS ŽINIOS

VADOVAS PAGONIUI

Chicago makslininkas Martimer Adler parašė savo 26-tą knygą, pavadintą "Kaip galvoti apie Dievą. Vadovas 20-to amžiaus pagoniui" (How to Think about God. A Guide for the 20th Century Pagan). —

ARTEJA BALSAVIMAI

Chicagoje yra 3,083 precinktų. Balsavimuose budės per 15,000 vadinamųjų teisėjų. Dar trūksta 1,800 respublikonų ir apie 200 demokratų teisėjų. Jiems mokama po 45 dol. diena ir dar 10 dol., jei dalyvaus 2 valandų apmokyme. Pirminiai balsavimai bus kovo 18 d. Norintieji teisėjauti gali kreiptis tel. 269-7900.

BRANGIOS PASKOLOS

First Federal bankas Chicagoje paskolas nejudamai nuo savybei nuo dvylikos ir septynių aštuntadalių proc. pakėlė iki keturiolikos procentų.

KOVAI SU VEŽIU

Chicagoje, 33 W. Huron St., veikia Kovai su vežiu centras. Jo naujų direktorių paskirtas dr. M. A. Oviedo. Šis centras padeda susekti, ar kas serga vėžiu.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Washington, D.C., fleitisto Petro Odinio ir pianistės Raminatos Lampasytės, gyv. V. Vokietijoje, koncertas rengiamas kovo 9 d., sekmadienį, 7 v. v. latvių salėje, Rockwelle, MA. LB Washingtono apyl. valdyba kviečia visus dalyvauti.

— Philadelphiaje balandžio 12 d. gastroliuos Montrealio jaunimo ansamblis "Gintaras" su visai nauja dainų, šokių ir liaudies instrumentų programa. Kitą dieną, balandžio 13, "Gintaras" koncertuos "angliakasių Lietuvoje" Pottsville, Pa. Philadelphiaje koncertą rengia Philadelphia ir Pietinės N. J. LB apylinkės, o Pottsville koncerto rengėjai yra Lietuvos Vyčių 144-ta kuopa. "Gintaro" ansamblio vadovė yra Rasa Lukoševičiūtė. —

— JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Ingrida Bublėnė vasario mėn. 23 d. dalyvavo JAV LB krašto valdybos posėdyje Detroito. Ji pristatė ir Krašto valdyba patvirtino šios sudėties JAV LB kultūros tarybą: vicepirmininkas Viktoras Mariūnas, sekretorė Rita Balytė, reikalų vedėjas ir išdėtininkas Jurgis Malskis ir nariai: Nijolė Palubinskienė, dr. Jonas Cudow, dr. Augustinas Idzelis, Andrius Kuprevičius, Algis Rukšėnas ir Juozas Stempužis.

— Kultūros taryba per savo pirmininkę Ingridą Bublėnę pasiūlė JAV krašto valdybai atgauti Lietuvoje buvusią valstybinę literatūros ir liuanistinių darbų premiją. Krašto valdyba savo posėdyje vasario 23 d. tą pasiūlymą priėmė ir kasmet skirs 3,000 dol. premiją. Dabar Kultūros taryba tariasi su Lietuvių rašytojų sąjunga, tur premijų klausimui ir ruošia premijas skirti taisyklės. Kitas savo planus Kultūros taryba paskelbs artimiausioje ateityje.

— Gubernatorius Regan, kuris dabar kandiduoja į JAV prezidentus, vasario 13 d. lankėsi Detroito, kur susitiko ir su lietuviais. JAV LB krašto valdybos vykdomasis vicepirm. Jonas Urbonas iškėlė jam memorandumą, prašantį paremti JAV LB pastangas palengvinti naujų asmenų skyrimą į Lietuvos atstovybes.

Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 5206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Piešė Ginta Kiliūtė, Kr. Donelaičio lit. m-los mokinė

LIETUVA IŠ TOLO

Lietuva, — nors mano akys nėra tavęs mačiusios, bet aš žinau, kad tu esi gražiausias kraštas visame pasaulyje. Niekur negali būti tokie puikūs slėniai ir taip liūdnai ošiantys miškai, o pavasarį žibutės, lyg nekaltos ašaros pražysta tuose miškuose.

Lietuviai yra tiek daug skausmo patyrę ir vis dar gyvena tame skausme. Aš suprantu, kaip yra baisu neturėti laisvės, kaip žiauriai, kada varžomas tikėjimas. Bet žmonės kovoja prieš pavergėjus, nors ir nelygi ta kova. Jie žino, kad laisvas turi būti kraštas! Ta nelygi kova jau tiek didvyrių Lietuvai sukūrė, nors daugelis jų miega amžinai, bet vis pakenkamai naujų atsiranda, kad kovą tęstų.

Mes, gyvendami laisvajame krašte, turime padėti Lietuvai: pasakyti pasauliui apie daromas skriaudas mūsų tėvynei. Žinokime ir tikime, kad pamatysime laisvai plevėsuojančią trišpalvę laisvoje Lietuvoje. Mylėkime Lietuvą iš tolo ir tikime jos laisva ateitimi. —

Ieva Zabarauskaitė, VIII A kl. K. Donelaičio lit. mokykla

DUONOS KEPALIUKO NUOTYKIAI

Kartą buvo duonos kepalukas, kuris nenorėjo būti suvalgytas. Vieną dieną tokia ponis nupirko tą duoną ir norėjo ją valgyti. Duona pabėgo prie jūros. Ten ji išoko į vandenį ir ėmė plaukti. Atplaukė banginis. Tas banginis nenorėjo jos suvalgyti, norėjo tik pažaisi gaudytis.

Staiga atplaukė ryklis. Ryklis norėjo pagrobti duoną. Bandydamas duoną išgelbėti, banginis netyčia ją prarijo. Taip duonos kepalukas ir nepamatė pasaulio.

— Rita Kalvaitytė, Bostono lit. mokyklos 4 sk. m.

TULIUKAS

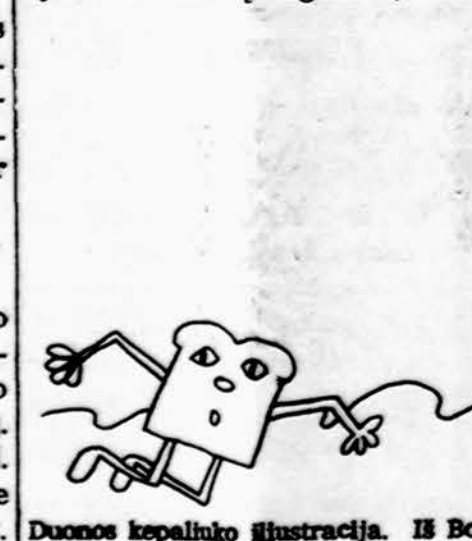
Ritonė Jotvingytė gražiai iliustruoja knygtelę aprašo vieno ančiuko — Tuliuko gyvenimą ir nuotykius. Štai pradžia: "Vieną pavasarį antsi padėjo aštuonis kiaušinius. Septyni buvo žali, o vienas baltas..." Kaip toliau buvo, patys paskaitysite, kai iš "Draugo" už 3 dol. nupirksite šią knygtelę. Knygtelę gražiai iliustravo Diana Kizlauskienė. Knygtelę daugiau piešinių, negu teksto. Aš žinau, kad jūs labai mėgstate piešinius. Piešiniai daugiau pasako, negu žodžiai. Jei ir nemokėsite skaityti, pasižiūrėję į gražius vaizdelius, viską suprasite. Pagaliau mamytė ar vyresnė sesutė — broliukas galės ir paskaityti. Tad paprašykite mamytės ar tėvelio, kad šią gražią knygtelę jums nupirktų.

Redaktorius

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Seniau lietuvių tauta sudarė didelę valstybę. Ji tęsėsi nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Keturioliktame ir penkioliktame šimtmečiuose Lietuva buvo garsi visoje Europoje. Susidėjusi su Lenkija ir pasidavusi jos įtakai bei pasisavinusi jos papročius, susilpnėjo. 1795 m. kaimynų rusų ir vokiečių buvo pavergti. Lietuva kelis kartus mėgino nusikratyti vergijos jungą, bet nesisėkė.

Tik po Pirmojo Pasaulinio karo — Lietuva atgavo savo nepriklausomybę, — kurią paskelbė Lietuvių Taryba Vilniuje 1918 metais vasario 16 dieną.

Duonos kepaluko iliustracija. Iš Bostono lit. m-los laikraščio "Švilpukas"

Šventas Kazimieras

Šventas, šlovingas Tautos Globėjas, Žiedu pražydęs baltos lelijos! Marijos žemei giesmę sudėjęs — Žadink jos garbę mūsų širdyje.

Kun. S. YLA

Lietuva susitvarkė ir gražiai gyveno iki 1940 metų birželio 15 dienos, kada vėl neteko savo nepriklausomybės. Rusai — bolševikai ją užėmė.

Mes tikime, kad Lietuva vėl kada nors bus laisva. Todėl mes turime dirbti ir kovoti kiek tik galime, kad Lietuva vėl būtų laisva. —

Rita Tamoliūnaitė, 8 sk. mok. — Dariaus Girėno lit. m-la

JONAS JABLONSKIS

Šiais metais sueina 50 metų nuo lietuvių žymaus kalbininko Jono Jablonskio — Rygiškio Jono mirties. Jis mirė 1930 m. vasario mėn. 23 dieną Kaune. Štai viena ištrauka iš jo pasakymų kalbos klausimais: "Kalboje tauta pasisako, kas esanti, ko verta. Tautos kalboje yra išdėta visa jos prigimtis — istorija, būdo ypatybės, siela, dvasia".

ZIEMOS MALONUMAI

Krinta sniegas
Iš dangaus.
Šalta žemė
Jas priglaus.

Zemė apdengta baltais.
Džiaugiasi maži vaikai.
Nori žaisti su sniegu,
Nes jiems bus labai smagu.

Stato senį, stato pilį,
Stato tunelius didžius.
Kiek bus trūkumo, kiek bus juoko,
Kada viskas greit sugrius.

Gailė Naruševičiūtė,
Montrealio lit. m-los 9sk. mokinė
Kanada, "Liepsna"

LIETUVIŠKA MOKYKLA — LANGAS Į TĖVŲ ŽEMĘ

Išvaizduokite apsnigtą langą. Žiūrėnt pro tą langą, nieko nematyti. Paimk ir nuvalyk langą, staiga viską pamatysi. Matysi aiškiai, kas yra aplinkui, tik reikia pažiūrėti pro langą. Su lietuviška mokykla yra panašiai. Ji yra mūsų langas į tėvų žemę. Mūsų tikslas yra sužinoti, ką tik galime apie Lietuvą. Be mokyklos mes nežinotumėm Lietuvos istorijos. Nežinant nieko apie tai, Vasario Šešioliktoji nebūtų mums reikšminga. Mes ją švęstume, net nežinodami, kaip Lietuva atgavo nepriklausomybę. Nežinotumėm, kiek vargų iškentėjo, kad būtų laisva.

Pro tą langą aš matau Lietuvą, savo tėvų žemę. Ji atrodo arti, šia pat už langą.

Marytė Erlingytė,
Detroito "Ziburio" liuanistinės mokyklos 10 sk. mokinė
— "Ziburio Spinduliai"

GALVOSUKIŲ NR 19 ATSAKYMAI

I
1) 4 — 13; 2) 3 — 8; 3) 1 — 4; 4) 10 — 3; 5) 13 — 6; 6) 7 — 2; 7) 11 — 13; 8) 14 — 12; 9) 6 — 1; 10) 1 — 4; 11) 4 — 13; 12) 12 — 14; 13) 15 — 13.

II
11 — kvadratų. 5 maži, 5 vidutiniai ir 1 didelis.

III
Didysis indėnas — buvo mažojo indėno motina.

IV
Brolių — vienaskaitas galininkas.

Broly — sutrumpintas vienaskaitos vietininkas.

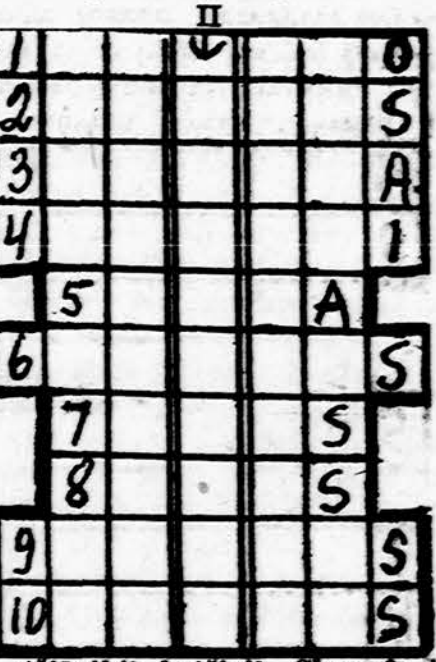
Broli — vienaskaitos šauksmininkas.

V
Istanbulas, Turkijoje.

GALVOSUKIAI NR 22

Zemiau yra surašyta dešimt įvairių daiktų pavadinimų, kuriuos dar vyresni žmonės vartoja. Jie nėra lietuviški. Pamėginkit, pasitarę su tėveliais, parašyti lietuviškus pavadinimus. Už kiekvieną tinkamą pavadinimą gausite po vieną tašką.

1. Kvasas, 2. lazankos, 3. leika (leikutė), 4. liukras, 5. medaunykas, 6. muštardas, 7. naliensnykas, 8. palendvica, 9. patelnia (patelnė), 10. piela.

(Žiūrėkit brėžinį). Skersai: 1. tuščius langelius rašykite raidės, iš kurių susidarytų žodžiai pagal žemiau surašytas reikšmes. Žemyn: strėlę pažymėtose langeliuose parašysite mūsų žymaus kalbininko pavardę. Už kiekvieną teisingai parašytą žodį gausite po vieną tašką.

1. Man nuo to orkestro ausys skauda. 2. Rašymui reikalinga priemonė. 3. Vienos JAV valstybės pavadinimas. 4. Šeimos nariai (vardininkė daugiskaitos). 5. Geležinė langų ar durų užvara, padaryta iš geležinių virbų. 6. Vyro vardas. 7. Lietuvos okupantas. 8. Renkario Šešioliktoji nebūtų mums reikšminga. 9. Lietuvių tautosakoje minimas mergaičių turtas ruošiantis vedyboms. 10. Spalva, turinti ryšio su raudonumu.

(Žiūrėkit piešinėlį). Kas teisingai parašys, ką vaizduoja šis piešinėlis, gaus (10 taškų). Kas apytikriai, gaus (5 taškus).

IV
Kaip vadinas pirmoji motoris, kandidatavusi JAV prezidento vietai? (5 taškai)

V
Jei vienam kiaušiniui išvirti reikia trijų minučių, tai kiek minučių reikės trim kiaušiniams išvirti? (5 taškai).